

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ:

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΤΕΕ)

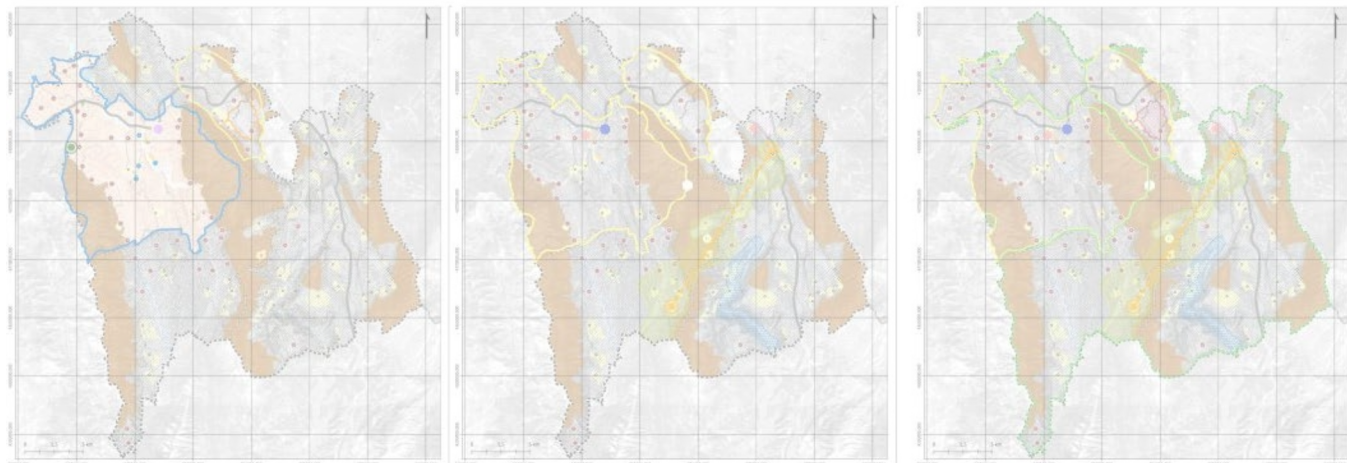
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΥΠΕΝ)

ΤΟΠΙΚΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΔΩΔΩΝΗΣ (ΔΕ ΔΩΔΩΝΗΣ, ΣΕΛΛΩΝ, ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ)

ΚΥΡΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΤΠΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.10: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

ΕΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

CONSORTIS

Γεώργιος Μ. Τσακούμης και ΣΙΑ Ε.Ε.

Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 27, Τ.Θ. 4316
Τ.Κ. 57001 Πυλαία, Θεσσαλονίκη
Τηλ: 2310889336, Fax: 2310889338
Email: info@consortis.gr

Οδυσσέα Ελύτη 7, Καλαμαριά,
Θεσσαλονίκης, Τ.Κ. 55132, Ελλάδα
Τηλ: 2310805182, Fax: 2310805183
Email: info@diktio.eu

**ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

Μεθώνη Πιερίας,
Τ.Κ. 600 66, Μεθώνη,
Τηλ & Fax: 2310952790
Email: georgiosgavriilidis5@gmail.com

**ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ**

Καθ. Παπαδάκη 20
Τ.Κ. 542 48, Θεσσαλονίκη
Τηλ: 6944226422,
Email: christidisc@hotmail.com

**ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
ΗΡΑΚΛΗΣ**

Κ. Νικηφόρου 12,
Τ.Κ. 58100, Γιαννιτσά
Τηλ: 6945970993
Email: irkir@otenet.gr

**ΤΣΙΤΣΗ
ΜΑΡΙΑ**

Σερρών 22, Τ.Κ. 58200
Έδεσσα
Τηλ: 6976377667
E-mail: tsitsimar@gmail.com

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΚΟΥΜΗΣ, ΑΓΡ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ MSc
ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ MSc
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΑΓΡ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ MSc
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ PhD
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΕΪΤΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, MSc
ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΟΥΚΟΥΡΙΚΟΥ, ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, MSc
ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΙΩΑΝΝΑ ΒΑΣΙΛΕΛΛΗ, ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ
ΣΟΥΡΛΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑ, ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ, MSc

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΟΥΜΑΣ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ, ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΔΟΥΜΑ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ MSc
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕΡΚΟΥ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΠΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, MSc
ΑΥΓΗ ΜΠΙΝΙΑ, ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ CONSORTIS

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΤΥΟ Α.Ε.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

1ο ΣΤΑΔΙΟ**ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.10. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ**

Στο παρόν κεφάλαιο αναπτύσσονται τα εναλλακτικά σενάρια χωρικής ανάπτυξης του Δήμου Δωδώνης, καθορίζονται κριτήρια και δείκτες που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των ανωτέρω σεναρίων. Ακόμη, αναπτύσσονται και οι βασικές υποθέσεις προγραμματικών μεγεθών σε ορίζοντα 5ετίας και 15ετίας και καθορίζονται τα αντίστοιχα πληθυσμιακά σενάρια, που αφορούν στην πληθυσμιακή εικόνα που αναμένεται να έχει ο Δήμος Δωδώνης τα έτη-στόχοι.

A.10.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται τα σενάρια για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση του Δήμου Δωδώνης. Ειδικότερα αναπτύσσονται τα βασικά στοιχεία τριών εναλλακτικών σεναρίων (σενάριο τάσεων, σενάριο ήπιας παρέμβασης και έντονα παρεμβατικό σενάριο) ανάπτυξης του χώρου στη διοικητική επικράτεια του Δήμου. Οι εναλλακτικές προτάσεις που αποτυπώνονται, αξιολογούνται εν συνεχεία με βάση επιλεγμένα κριτήρια και δείκτες, με σκοπό την επιλογή εκείνου του σεναρίου που αφενός είναι ρεαλιστικό και εφικτό και αφετέρου δημιουργεί προοπτικές ανάπτυξης και εξέλιξης για την περιοχή μελέτης με ορίζοντα το έτος-στόχο (15ετία). Η δόμηση των σεναρίων βασίζεται στις δυνατότητες που διαθέτει η περιοχή μελέτης, με έμφαση στα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, αποσκοπώντας στη δημιουργία μιας ενιαίας λειτουργικής χωρικής ενότητας, στην ενδυνάμωση των αναπτυξιακών προοπτικών, καθώς και στην άρση συγκρούσεων και -όπου είναι εφικτό- περιοριστικών δεσμεύσεων. Τα πορίσματα της αναγνώρισης της υφιστάμενης κατάστασης που προηγήθηκε με κατάληξη την ανάλυση SWOT αποτελεί βάση για τη διατύπωση των σεναρίων, ενώ λαμβάνονται υπόψη και ενσωματώνονται κατευθύνσεις και στρατηγικές που απορρέουν από υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού ή/και προγραμματισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, τα εναλλακτικά σενάρια ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης του Δήμου Δωδώνης που εξετάζονται αφορούν τρία επίπεδα παρέμβασης, και διαφέρουν ως προς τις στοχεύσεις, τις στρατηγικές και τις επιμέρους παρεμβάσεις. Πρόκειται για τα ακόλουθα:

- Σενάριο τάσεων, το οποίο αφορά στην ανάπτυξη με τη διατήρηση των υφιστάμενων εξελίξεων και την υλοποίηση του υπάρχοντος σχεδιασμού.
- Σενάριο ήπιας παρέμβασης, κατά το οποίο η ρύθμιση της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης της εδαφικής έκτασης του Δήμου επιτυγχάνεται με παρεμβάσεις μέτριας έντασης, με τις οποίες πάντως ενδυναμώνονται περαιτέρω ορισμένες αναπτυξιακές παράμετροι.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

- Έντονα παρεμβατικό σενάριο, που ενσωματώνει ορισμένες εντονότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις, που κατά περίπτωση απαιτούν ευρύτερες συμφωνίες και αποφάσεις σε επίπεδο ανώτερων βαθμίδων διοίκησης (π.χ. άλλο Υπουργείο).

Σενάριο τάσεων

Το σενάριο τάσεων στηρίζεται στη διατήρηση των τάσεων που επικρατούν κατά την υφιστάμενη κατάσταση και στη συνέχιση της αναπτυξιακής διαδικασίας, όπως αυτή καθορίζεται σήμερα τόσο από ενδογενείς όσο και εξωγενείς παράγοντες. Γίνεται η παραδοχή ότι δεν θα πραγματοποιηθούν νέες οργανωμένες αναπτυξιακές επεμβάσεις, πέραν όσων ήδη προβλέπονται από τον εγκεκριμένο χωρικό (πολεοδομικό) σχεδιασμό πρώτου επιπέδου (ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ) ή ανάλογου (π.χ. ΖΟΕ).

Επομένως, στο σενάριο τάσεων προβλέπεται η υλοποίηση του θεσμοθετημένου σχεδιασμού και η συμπερίληψη παρεμβάσεων / διαδικασιών που προβλέπονται ως αναπόσπαστο τμήμα μιας μελέτης ΤΠΣ (π.χ. οριοθετήσεις οικισμών).

Οι βασικοί άξονες / παρεμβάσεις του σεναρίου έχουν ως εξής:

- Διατήρηση και υλοποίηση υφιστάμενου θεσμοθετημένου σχεδιασμού

Προβλέπεται η διατήρηση των προβλέψεων του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ Σελλών που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 6669/2008 απόφαση Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 343ΑΑΠ/20-7-2009) και ειδικότερα αφορούν:

- Τον καθορισμό χρήσεων γης και κανονιστικών ρυθμίσεων στις εκτός οικισμών περιοχές, που ήδη από την εποχή έγκρισης του ΣΧΟΟΑΠ αποσκοπούσε στη συγκέντρωση ομοειδών χρήσεων με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος.
 - Την πολεοδομική οργάνωση των οικισμών με προτεραιότητα στην πολεοδόμηση αυτών που βρίσκονται κοντά στον κόμβο της Εγνατίας Οδού και την οριοθέτηση των μη οριοθετημένων.
 - Τη χωροθέτηση ΒΙΟΠΑ έκτασης 360 περίπου στρεμμάτων, κοντά στον κόμβο της Εγνατίας Οδού, ανατολικά του οικισμού Τύρια, για την οργανωμένη ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων.
 - Επεκτάσεις των οικισμών Τύρια, Λίππα, Κάτω Ασπροχωρίου και Αγίου Ανδρέα.
 - Την προστασία των ορεινών υδροπερατών περιοχών, του ποταμού Τύρια και του δάσους ιδιαίτερου φυσικού ενδιαφέροντος (υπ' αριθμ. 13 τεμάχιο της διανομής του αγροκτήματος Αγίου Νικολάου έτους 1962).
 - Δημιουργία δασικού χωριού στο Τ.Δ. Βαλανιδιάς.
- Διατήρηση των ρυθμίσεων της ΖΟΕ και της ζώνης Α προστασίας Αρχαιολογικού χώρου Δωδώνης

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Προβλέπεται η διατήρηση των ρυθμίσεων του από 29.08.2007 Π.Δ. «Καθορισμός χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχή του Δήμου Δωδώνης (Ν. Ιωαννίνων)» (ΦΕΚ 416 ΑΑΠ/11-9-2007). Οι ρυθμίσεις δεν αφορούν τη ζώνη Α προστασίας του Αρχαιολογικού Χώρου, που καθορίστηκε με την ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ.12/261/14/4.3.1992 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ12/20984/1162/28.04.1995 και ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ12/21358/921/09.03.2006 Υπουργικές Αποφάσεις (ΦΕΚ 427 Β'/17.05.1995 και ΦΕΚ 338 Β'/21.03.2006 αντίστοιχα), με την οποία καθορίστηκαν οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης εντός αυτής. Οι εν λόγω ρυθμίσεις προτείνεται να διατηρηθούν ως έχουν από το παρόν εναλλακτικό σενάριο.

Οι Ζώνες για τις οποίες προτείνονται ρυθμίσεις από το ΠΔ της ΖΟΕ είναι:

- Ορεινοί όγκοι (*Προστασία*)
- Ορεινοί – ημιορεινοί όγκοι (*Προστασία*)
- Εγνατία Οδός (*Προστασία*)
- Πεδινές και ημιορεινές περιοχές με καλλιεργήσιμες εκτάσεις
- Πεδινή περιοχή μεταξύ των οικισμών Δωδώνης, Δραμεσιών, της Εγνατίας Οδού, του Αρχαιολογικού Χώρου της Δωδώνης και της Δωδωνούπολης
- Ημιορεινή περιοχή βόρεια της Εγνατίας Οδού πλησίον της εξόδου της σήραγγας

▪ Προστασία ορεινών όγκων

Σε συνέχεια των σχετικών ρυθμίσεων του ΣΧΟΟΑΠ Σελλών και της ΖΟΕ, προβλέπεται η προστασία των ορεινών όγκων, με την απαγόρευση χρήσεων γης και δραστηριοτήτων που δεν συνάδουν με τη φυσιογνωμία της περιοχής και ενδέχεται να επιδράσουν αρνητικά στο φυσικό περιβάλλον.

▪ Καθορισμός χρήσεων γης στις λοιπές περιοχές

Στη λοιπή περιοχή, πλην της περιοχής των ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ, ΥΑ αρχαιολογικού χώρου, και ορεινών όγκων, καθορίζονται χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης με βάση την υφιστάμενη κατάσταση και τις επικρατούσες τάσεις.

▪ Οριοθέτηση οικισμών

Τέλος, προβλέπεται η οριοθέτηση των οικισμών που φέρονται απογεγραμμένοι ως αυτοτελείς οικισμοί σε απογραφή προ του έτους 1983 με πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων και εξακολουθούν, κατά την εκάστοτε τελευταία απογραφή, να έχουν πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, περιλαμβανομένων και των προϋφιστάμενων του 1923 οικισμών. Οι οικισμοί αυτοί είτε δεν έχουν οριοθετηθεί, είτε το όριό τους επανεγκρίνεται λόγω καθορισμού του ορίου τους από αναρμόδια όργανα, είτε αναοριοθετείται, στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο. Στον Χάρτη απεικονίζονται οι οικισμοί που οριοθετούνται για πρώτη φορά, ενώ οι λοιπές περιπτώσεις

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

οριοθετήσεων (επανεγκριση ή αναοριοθέτηση) θα συμπεριληφθούν στο τελικό -επιλεγέν-σενάριο.

Σενάριο ήπιας παρέμβασης

Το σενάριο ήπιας παρέμβασης αποτελεί ένα σενάριο ανάπτυξης και ρύθμισης του χώρου που εστιάζει σε μια ολοκληρωμένη διαδικασία επίτευξης της βιώσιμης ανάπτυξης με παρεμβάσεις ήπιας έντασης. Προβλέπει την ενίσχυση των διαφαινόμενων τάσεων ανάπτυξης της περιοχής με σεβασμό στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον, και επεμβαίνοντας λειτουργικά στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Σύμφωνα με το σενάριο αυτό προτείνονται παρεμβάσεις για την εξασφάλιση ρεαλιστικών και εφικτών συνθηκών ανάπτυξης της περιοχής, που αφενός θα στοχεύουν στην ισχυροποίηση των δυνατοτήτων του Δήμου, και αφετέρου θα υποστηρίζουν κρίσιμους για την ανάπτυξη τομείς, όπως οι παραγωγικές δραστηριότητες. Οι ρυθμίσεις που συνθέτουν το ήπιο σενάριο λαμβάνουν υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση και την ύπαρξη τυχόν ασύμβατων χρήσεων, και προχωρούν σε μία ορθολογική οργάνωση / αναδιοργάνωση των χρήσεων γης.

Οι βασικοί άξονες / παρεμβάσεις του σεναρίου έχουν ως εξής:

- Αναθεώρηση υφιστάμενου θεσμοθετημένου σχεδιασμού

Προβλέπεται η αναθεώρηση, κατά περίπτωση και με βάση τα πορίσματα της δημοσιοποίησης των σεναρίων στον Δήμο, προβλέψεων του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ Σελλών (ΦΕΚ 343ΑΑΠ/20-7-2009) σε ότι αφορά τις χρήσεις γης και κανονιστικές ρυθμίσεις τόσο στις εντός όσο και στις εκτός σχεδίου περιοχές του Δήμου. Παράλληλα, διατηρείται η πρόβλεψη για επεκτάσεις των οικισμών Τύρια, Λίπτα, Κάτω Ασπροχωρίου και Αγίου Ανδρέα.

- Διατήρηση των ρυθμίσεων της ζώνης Α προστασίας Αρχαιολογικού χώρου Δωδώνης και μερική τροποποίηση των ρυθμίσεων της ΖΟΕ

Προβλέπεται η διατήρηση ως έχουν των ρυθμίσεων που αφορούν τη ζώνη Α προστασίας του Αρχαιολογικού Χώρου, που καθορίστηκε με την ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ.12/261/14/4.3.1992 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ12/20984/1162/28.04.1995 και ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ12/21358/921/09.03.2006 Υπουργικές Αποφάσεις (ΦΕΚ 427 Β'/17.05.1995 και ΦΕΚ 338 Β'/21.03.2006 αντίστοιχα), με την οποία καθορίστηκαν οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης εντός αυτής.

Προβλέπεται η μερική τροποποίηση ρυθμίσεων του από 29.08.2007 Π.Δ. «Καθορισμός χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχή του Δήμου Δωδώνης (Ν. Ιωαννίνων)» (ΦΕΚ 416 ΑΑΠ/11-9-2007), λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συγκρούσεις χρήσεων γης αλλά και την αδυναμία παρακολούθησης των σύγχρονων εξελίξεων και αναπτυξιακών προοπτικών για τον Δήμο, σε

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

συμμόρφωση με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό, και με βάση τα πορίσματα της δημοσιοποίησης των σεναρίων στον Δήμο.

- Η πρόβλεψη του ΣΧΟΟΑΠ για χωροθέτηση ΒΙΟΠΑ έκτασης 360 στρεμμάτων, κοντά στον κόμβο της Εγνατίας Οδού, ανατολικά του οικισμού Τύρια, αναδιατυπώνεται ως «Δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου», το οποίο σύμφωνα με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό δύναται να λειτουργήσει συμπληρωματικά με τη ΒΙΠΕ Ιωαννίνων, και τα ΒΙΟ.ΠΑ. Θεσπρωτίας και Πρέβεζας.

- Προστασία ορεινών όγκων

Προβλέπεται η προστασία των ορεινών όγκων, με την απαγόρευση χρήσεων γης και δραστηριοτήτων που δεν συνάδουν με τη φυσιογνωμία της περιοχής και ενδέχεται να επιδράσουν αρνητικά στο φυσικό περιβάλλον.

- Καθορισμός χρήσεων γης στις λοιπές περιοχές

Στη λοιπή, πλην της περιοχής των ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ, ΥΑ αρχαιολογικού χώρου, καθορίζονται χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης, λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση αλλά ενισχύοντας σημαντικά τις αναπτυξιακές προοπτικές του Δήμου, σε συμμόρφωση με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό και με βάση τα πορίσματα της δημοσιοποίησης των σεναρίων στον Δήμο. Στις σημαντικότερες παρεμβάσεις περιλαμβάνονται:

- Δημιουργία Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) στην περιοχή της Μεσούρας (Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου). Σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΠΧΠ Ηπείρου, η εν λόγω περιοχή ενδείκνυται για την ίδρυση ΠΟΑΥ, λόγω της υψηλής πυκνότητας σημαντικών εκμεταλλεύσεων πέστροφας, με τη λειτουργία μικρών ή μεσαίων μονάδων.

Σύμφωνα με το ισχύον σήμερα Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ 2505Β/4-11-2011), οι ΠΟΑΥ Περιοχές Οργανωμένων Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.Δ.) του άρθρου 10 του Ν.2742/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η συνολική μισθωμένη έκταση εγκατάστασης των μονάδων της ΠΟΑΥ, για το σύνολο των εκτρεφόμενων ειδών, είναι μεγαλύτερη των 100 στρεμμάτων. Οι Π.Ο.Α.Π.Δ. χαρακτηρίζονται και οριοθετούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού ΠΕΝ και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατόπιν αίτησης φορέα (για τη διαδικασία ίδρυσης Π.Ο.Α.Υ. και άλλες σχετικές διατάξεις, βλ. ως άνω Ειδικό Πλαίσιο).

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

- Ίδρυση μελισσοκομικού πάρκου¹, κατ' εφαρμογή σχετικής κατεύθυνσης του ΠΧΠ Ηλείου. Η θέση θα προσδιοριστεί με βάση τα πορίσματα της δημοσιοποίησης των σεναρίων στον Δήμο.
 - Ανάπτυξη ζώνη τριτογενούς τομέα μεταξύ Επισκοπικού και Ιωαννίνων, με βάση τις επικρατούσες σήμερα τάσεις συγκέντρωσης τέτοιων δραστηριοτήτων στην περιοχή, και με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα.
 - Ενίσχυση του διπόλου Αγίας Κυριακής – Δερβίζιανων, το οποίο σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΠΧΠ Ηλείου, παρουσιάζει δυνατότητες οργανωμένης ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού της κτηνοτροφίας και προώθησης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με το σημαντικό απόθεμα πολιτιστικών και φυσικών πόρων της ευρύτερης περιοχής, όπως και δυνατότητες αξιοποίησης ΑΠΕ στο πλαίσιο της τοπικής φέρουσας ικανότητας². Οριοθετείται ευρύτερη ζώνη συμπερίληψης του διπόλου, όπου επιτρέπονται μεταξύ άλλων οι ως άνω δραστηριότητες κτηνοτροφίας και αγροτουρισμού.
 - Δημιουργία οργανωμένου υποδοχέα κτηνοτροφίας είτε εντός της παραπάνω ευρύτερης ζώνης του διπόλου Αγίας Κυριακής – Δερβίζιανων, είτε σε άλλη πρόσφορη θέση, και με βάση τα πορίσματα της δημοσιοποίησης των σεναρίων στον Δήμο.
 - Ενίσχυση του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου, όπως το Επισκοπικό και τα Τύρια, που ενισχύονται ως προς τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης.
- Οριοθέτηση οικισμών

Προβλέπεται η οριοθέτηση των οικισμών που φέρονται απογεγραμμένοι ως αυτοτελείς οικισμοί σε απογραφή προ του έτους 1983 με πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων και εξακολουθούν, κατά την εκάστοτε τελευταία απογραφή, να έχουν πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, περιλαμβανομένων και των προϋφιστάμενων του 1923 οικισμών. Οι οικισμοί αυτοί είτε δεν έχουν οριοθετηθεί, είτε το όριό τους επανεγκρίνεται λόγω καθορισμού του ορίου τους από αναρμόδια όργανα, είτε

¹ Μελισσοκομικό πάρκο – ορισμός: «Μια μεγάλη έκταση, τουλάχιστον μερικών εκατοντάδων στρεμμάτων, πλήρως οριοθετημένη στην οποία πραγματοποιείται αειφόρος διαχείριση και προστασία της αυτοφυούς μελισσοκομικής χλωρίδας (το σύνολο των μελισσοκομικών φυτών μιας περιοχής), με σκοπό την κάλυψη των αναγκών μελισσιών που εγκαθίστανται σε αυτό. Η οριοθέτηση γίνεται με σεβασμό στη δασική νομοθεσία και δεν επιφέρει αλλαγή του δασικού χαρακτήρα μιας περιοχής. Ένα «μελισσοκομικό πάρκο» περιλαμβάνει κατάλληλους «μελισσότοπους» για την τοποθέτηση των κυψελών» (Πηγή: Παράρτημα II ΦΕΚ 2290B/10-5-2022).

² Σε ότι αφορά στην αναφερόμενη παραπάνω ανάπτυξη των ΑΠΕ, αυτή διέπεται από τις διατάξεις του οικείου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου, όπως σήμερα ισχύει (ΦΕΚ2464B/3-12-2008), σύμφωνα με το οποίο ο πολεοδομικός σχεδιασμός πρώτου επιπέδου (αναφορά σε Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) δεν μπορεί να εισάγει περιοριστικές ρυθμίσεις για την ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. πέραν όσων ήδη προβλέπονται με τις διατάξεις του Ειδικού Πλαισίου.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

αναοριοθετείται, στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο. Στον Χάρτη απεικονίζονται οι οικισμοί που οριοθετούνται για πρώτη φορά, ενώ οι λοιπές περιπτώσεις οριοθετήσεων (επανεγκριση ή αναοριοθέτηση) θα συμπεριληφθούν στο τελικό -επιλεγέν-σενάριο.

Σενάριο δυναμικής παρέμβασης

Στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης περιλαμβάνονται όλες οι παρεμβάσεις του σεναρίου ήπιας παρέμβασης και επιπλέον οι παρακάτω δύο, των οποίων η επιλογή ελέγχεται σε σχέση με τη ρεαλιστικότητα και τη δυνατότητα εφαρμογής τους στο χρονικό διάστημα μέχρι το έτος-στόχο. Πρόκειται για τις ακόλουθες:

- Τροποποίηση των ρυθμίσεων που αφορούν τη ζώνη Α προστασίας του Αρχαιολογικού Χώρου, που καθορίστηκε με την ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ.12/261/14/4.3.1992 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ12/20984/1162/28.04.1995 και ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ12/21358/921/ 09.03.2006 Υπουργικές Αποφάσεις (ΦΕΚ 427 Β'/17.05.1995 και ΦΕΚ 338 Β'/21.03.2006 αντίστοιχα), με την οποία καθορίστηκαν οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης εντός αυτής. Η τροποποίηση της ως άνω ΥΑ εκφεύγει των δυνατοτήτων ρύθμισης μέσω του παρόντος ΤΠΣ, και απαιτεί αποφάσεις σε διαφορετικό φορέα λήψης αποφάσεων και διοίκησης.
- Διερεύνηση αναγκαιότητας οικιστικών επεκτάσεων στις λοιπές, πλην Σελλών, Δημοτικές Ενότητες.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

A.10.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα κριτήρια και οι δείκτες αξιολόγησης καθορίστηκαν με γνώμονα την ικανοποίηση των στόχων βιωσιμότητας, το μετριασμό και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, την προστασία των φυσικών συστημάτων, την εναρμόνιση των κατευθύνσεων του υπερκείμενου σχεδιασμού και την επίλυση άλλων πολεοδομικών ζητημάτων. Τα βασικά κριτήρια καθώς και δείκτες αξιολόγησης που θα καθορίσουν θετικά ή αρνητικά την μελλοντική αναπτυξιακή, χωρική και περιβαλλοντική εξέλιξη του Δήμου Δωδώνης εκτιμώνται ότι είναι τα εξής:

K1. Εναρμόνιση με κατευθύνσεις υπερκείμενου σχεδιασμού / προγραμματισμού

Γενικότερα, ο σχεδιασμός του χώρου εφαρμόζεται σε διαφορετικά χωρικά επίπεδα, παρέχοντας κατευθύνσεις ανάπτυξης και οργάνωσης για την εκάστοτε περιοχή μελέτης. Οι κατευθυντήριες προβλέψεις αυτών των σχεδίων ή πλαισίων επιδιώκουν την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος και δεσμεύουν, στον βαθμό και με τον τρόπο που οι ίδιες προσδιορίζουν, τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό, τις αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και τη χωροθέτηση και αδειοδότηση παραγωγικών δραστηριοτήτων. Ο χαρακτήρας κάθε κατεύθυνσης, από την άποψη της δεσμευτικότητάς της, προσδιορίζεται από το κατά περίπτωση πλαίσιο ή σχέδιο, το οποίο μπορεί να προσδιορίζει και όρια ή κριτήρια για τη δυνατότητα του υποκείμενου σχεδιασμού να τροποποιήσει, συμπληρώσει ή εξειδικεύσει μια κατεύθυνση.

Ως προς τα επίπεδα χωρικής διακυβέρνησης που εμπλέκονται με τον χωρικό σχεδιασμό της περιοχής, οι γενικότερες κατευθύνσεις του υπερκείμενου -χωροταξικού- σχεδιασμού δίνονται με τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, τα οποία εξειδικεύονται με τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (εν προκειμένω της Περιφέρειας Ηπείρου), ενώ ο αναπτυξιακός προγραμματισμός προδιαγράφεται -κυρίως- από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (εν προκειμένω της Ηπείρου, 2014-2020, 2021-2027).

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 4447/2016 όπως ισχύει, τα ΤΠΣ εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Περιφερειακών και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και περιλαμβάνουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.

K2. Συγκράτηση ή/και προσέλκυση πληθυσμού

Βάσει των πληθυσμιακών δεδομένων, αναφορικά με την εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού, που αντλήθηκαν από τις απογραφές της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011 και 2021, ο Δήμος Δωδώνης εμφάνισε τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή μείωση την περίοδο 2011-2021 μεταξύ των Δήμων της Π.Ε., ίση με 25,7%. Πτωτική τάση, μικρότερου βαθμού, εμφάνισαν και οι υπόλοιποι Δήμοι, εκτός του Δήμου Ιωαννιτών στον οποίο σημειώθηκε οριακή αύξηση (1,3%).

1ο ΣΤΑΔΙΟ**ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ**

Στη σημαντική μείωση του πληθυσμού του Δήμου Δωδώνης, συνέβαλε, πιθανότατα, η όξυνση του φαινομένου της αστικοποίησης σε συνδυασμό με την απουσία ενός σημαντικού αστικού πυρήνα στον Δήμο, σε αντιδιαστολή με την ύπαρξη σημαντικών αστικών κέντρων στην ευρύτερη περιοχή.

Αντίθετα, μέσα από τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την αξιοποίηση της εγγύτητας του δήμου με την πόλη των Ιωαννίνων, τη βελτίωση των παροχών κοινωνικής φροντίδας καθώς και την εξασφάλιση αποτελεσματικής συνδεσιμότητας και προσβασιμότητας, δύναται να ανασχεθεί η τωρινή δημογραφική κατάσταση του Δήμου.

K3. Προώθηση οικονομικής ανάπτυξης με τη δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης και την αύξηση της απασχόλησης

Η οικονομική ανάπτυξη είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αύξηση της απασχόλησης. Με βάση την παραπάνω παραδοχή, αναφέρεται ότι το αναπτυξιακό όραμα, όπως αυτό καθορίζεται στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Ηπείρου για το 2014-2020 επικεντρώνεται στην υλοποίηση μιας στρατηγικής «Έξυπνης εξειδίκευσης», η οποία θα εστιάζει σε επιλεγμένους κλάδους, στους οποίους η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Οι τομείς αυτοί είναι: α) πρωτογενής τομέας-μεταποίηση-αγροδιατροφή-γαστρονομία, β) βιομηχανία της εμπειρίας-τουρισμός-πολιτισμός και δημιουργική οικονομία, γ) ακαδημαϊκά ιδρύματα, ΤΠΕ και νεανική επιχειρηματικότητα και δ) υγεία και ευεξία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, στο πλαίσιο της μελέτης ΤΠΣ θα αξιολογηθεί η δημιουργία ισχυρής και ισορροπημένης παραγωγικής βάσης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του αναπτυξιακού προγραμματισμού, καθώς και η παροχή επαρκούς γης για τη χωροθέτηση των αναγκαίων οικονομικών δραστηριοτήτων και ιδίως αυτών που αντιστοιχούν στα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής.

K4. Επαναπροσδιορισμός και ενίσχυση του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου

Η θέση του Δήμου Δωδώνης είναι αρκετά κομβική αφού εντός αυτού διέρχονται σημαντικοί οδικοί άξονες. Ειδικότερα, από το βόρειο τμήμα του Δήμου Δωδώνης διέρχονται οι υπερτοπικοί οδικοί άξονες, οι αυτοκινητόδρομοι Ε90 Εγνατία Οδός, και η Ε.Ο. Ιωαννίνων – Δωδώνης, ενώ με κατεύθυνση εγκάρσια και ανατολικά η Α5 Ιόνια Οδός και η Ε.Ο. Άρτας – Ιωαννίνων. Η δυναμική των οικισμών του δήμου καθορίζεται σε συνάρτηση με την εγγύτητα και προσβασιμότητα που έχουν αναφορικά με τους κύριους οδικούς άξονες που διαπερνούν την περιοχή.

Στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης ΤΠΣ θα αξιολογηθεί η δυνατότητα επαναπροσδιορισμού και ενίσχυσης του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου και η ανάπτυξη μιας αμφίδρομης λειτουργικής εξάρτησης με την πόλη των Ιωαννίνων.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

K5. Επίλυση συγκρούσεων χρήσεων γης και ασυμβατοτήτων

Αναφορικά με το ζήτημα των συγκρούσεων χρήσεων γης και την επίλυση των ασυμβατοτήτων που προκύπτουν, είναι απαραίτητος ο καθορισμός ορθολογικών χρήσεων γης στο σύνολο της περιοχής, με χρήσεις που θα είναι συμβατές με τα τοπικά χαρακτηριστικά.

Στο πλαίσιο αυτό θα αξιολογηθούν οι επιλογές του χωρικού σχεδιασμού, οι οποίες θα καθορίσουν μέσω των κατάλληλων εξειδικεύσεων (συμπληρώσεων και εξαιρέσεων) τις επιτρεπόμενες χρήσεις προκειμένου να υπάρξει συνύπαρξη των ανθρωπογενών και φυσικών δραστηριοτήτων.

K6. Διασφάλιση επάρκειας κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και προσβασιμότητας

Κοινόχρηστοι χώροι εντός των οικιστικών περιοχών του Δήμου, δεν εντοπίζονται για το σύνολο των οικισμών. Ωστόσο, σε όσους οικισμούς του Δήμου εντοπίζονται κοινόχρηστοι χώροι αυτοί κατά βάση αφορούν διαμορφωμένους χώρους πλατειών και κατακερματισμένους μικρούς χώρους αστικού πρασίνου. Ακόμη, οι κοινωφελείς λειτουργίες (εκπαίδευση, αθλητισμός) εντοπίζονται μόνο σε ορισμένους οικισμούς, με αποτέλεσμα να απαιτείται σημαντικός χρόνος μετακίνησης των κατοίκων. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η παράμετρος της διασφάλισης της επάρκειας και της χωρίς αποκλεισμούς πρόσβασης σε κοινόχρηστους χώρους και σε χώρους κοινωφελών λειτουργιών είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Στο πλαίσιο της μελέτης ΤΠΣ, θα αξιολογηθεί η εξασφάλιση κοινόχρηστων και κοινωφελών λειτουργιών με γνώμονα την επαρκή εξυπηρέτηση του πληθυσμού των οικιστικών περιοχών, με συνυπολογισμό τόσο της χιλιομετρικής απόστασης πρόσβασης στις παραπάνω εξυπηρετήσεις όσο και του απαιτούμενου χρόνου πρόσβασης σε αυτές με ιδιωτικά και δημόσια μέσα.

K7. Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου και της αειφόρου χρήσης των φυσικών πόρων

Ο Δήμος Δωδώνης περιλαμβάνει πλούσιο φυσικό περιβάλλον αναφορικά με τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας. Σε τμήματά του, φιλοξενεί περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως είναι οι περιοχές του δικτύου Natura 2000, τα Καταφύγια Άγριας Ζωής, Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους κ.ά., και συνορεύει με το Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και χ. Αράχθου. Στο πλαίσιο του ΤΠΣ θα αξιολογηθούν οι επιπτώσεις των εκάστοτε επιλογών του σχεδιασμού ως προς τον βαθμό προστασίας, ανάδειξης και βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος, έτσι ώστε να διασφαλίζονται οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

K8. Προστασία, ανάδειξη της γεωργικής γης

Ένας από τους βασικότερους παράγοντες για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα είναι η γεωργική γη. Το ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα στον Δήμο Δωδώνης είναι υψηλότερο των ευρύτερων χωρικών ενοτήτων, γεγονός που επιβεβαιώνει τον αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής.

Στο πλαίσιο της μελέτης ΤΠΣ, αξιολογείται η ιδιαίτερη μέριμνα που πρέπει να υπάρξει έτσι ώστε ο εξωαστικός χώρος να συγκροτηθεί ως παραγωγικός χώρος για τη διατήρηση της πρωτογενούς παραγωγής, ως συστατικό στοιχείο της πολιτισμικής ταυτότητας και του τοπίου του Δήμου, αλλά και ως συγκριτικό αναπτυξιακό πλεονέκτημα που βελτιώνει την ελκυστικότητά της περιοχής.

K9. Ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ιστορίας του Δήμου

Ο εξωαστικός χώρος αλλά και αρκετά επιμέρους τμήματα διαφορών οικισμών του Δήμου Δωδώνης βρίθουν στοιχείων πολιτιστικού αποθέματος (αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία κτλ.), που αντικατοπτρίζουν την αξιωματική ιστορική διαδρομή του τόπου σε βάθος αιώνων. Ακόμη, εντός του Δήμου εντοπίζονται και ορισμένα κτίρια με ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, όπως Ιερόι Ναοί, στο εσωτερικό των οποίων διασώζεται αξιόλογο τοιχογραφικό διάκοσμο, αλλά και κτίσματα που αποτελούν χαρακτηριστικό δείγμα της τοπικής, λαϊκής, ηπειρώτικης αρχιτεκτονικής.

Το σημαντικότερο στοιχείο πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου Δωδώνης είναι ο κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος της Δωδώνης (ΦΕΚ 913 Β' /09.12.1994). Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, εντός της έκτασης του αρχαιολογικού χώρου περιλαμβάνεται το αρχαίο θέατρο, ο ναός που είναι αφιερωμένος στον Δία, το αρχαίο στάδιο και η Ακρόπολη.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, στο πλαίσιο του ΤΠΣ, θα δοθεί έμφαση στην προστασία των διαθέσιμων φυσικών και πολιτιστικών πόρων, ως αυτοτελείς αξίες και παράλληλα, προωθείται η ένταξή τους στην αναπτυξιακή διαδικασία.

K10. Επίλυση προβλημάτων θεσμικού καθεστώτος δόμησης των οικιστικών περιοχών

Σημαντικό ζήτημα στον Δήμο Δωδώνης, που χρήζει αντιμετώπισης στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης ΤΠΣ, συνιστά το ασαφές καθεστώς δόμησης που εντοπίζεται στους οικισμούς προ του '23 και στους μη οριοθετημένους οικισμούς. Σημειώνεται ότι στον Δήμο Δωδώνης εντοπίζονται 112 οικισμοί, (31 στην Δ.Ε. Σελλών, 40 στην Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 15 στην Δ.Ε. Δωδώνης και 26 στην Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου), εκ των οποίων οι 69 είναι οριοθετημένοι με απόφαση Νομάρχη και οι υπόλοιποι 43 είναι μη οριοθετημένοι. Στο πλαίσιο αυτό, με τη μελέτη ΤΠΣ θα αντιμετωπιστεί συνολικά και ολοκληρωμένα το θεσμικό καθεστώς στο σύνολο του δήμου.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

K11. Εκσυγχρονισμός και εξασφάλιση τεχνικών - περιβαλλοντικών υποδομών

Αναφορικά με τις περιβαλλοντικές υποδομές, σημειώνεται ότι στον Δήμο Δωδώνης εντοπίζεται μια Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) στην Τ.Κ. Πολυγύρου στη Δ.Ε. Δωδώνης. Σημαντική αδυναμία του Δήμου Δωδώνης αποτελεί το γεγονός ότι ο δήμος δεν διαθέτει δικό του ΧΥΤΑ, αλλά αντίθετα η διάθεση των παραγόμενων ΑΣΑ του πραγματοποιείται στον ΧΥΤΑ Ελληνικού, που χωροθετείται στον όμορο Δήμο Βόρειων Τζουμέρκων.

Στον Δήμο Δωδώνης, η υδροδότηση των οικισμών πραγματοποιείται από αντλιοστάσια και γεωτρήσεις, ενώ οι υποδομές αποχέτευσης περιορίζονται σε απορροφητικούς ή σηπτικούς βόθρους σε όλους τους οικισμούς, με αποτέλεσμα τη ρύπανση του υπόγειου ορίζοντα.

Στο πλαίσιο εκπόνησης του ΤΠΣ, θα αξιολογηθεί το κατά πόσο το επιλεγέν χωρικό πρότυπο ανάπτυξης εξυπηρετεί και προωθεί τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων τεχνικών υποδομών, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται όλες οι περιοχές του δήμου.

K12. Ενίσχυση και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας

Το οδικό δίκτυο της περιοχής περιλαμβάνει αφενός τους υπερτοπικής σημασίας οδικούς άξονες, αφετέρου το τοπικό δίκτυο εσωτερικών μετακινήσεων τόσο της οικιστικής όσο και της εξωαστικής περιοχής. Σε γενικές γραμμές, η υφιστάμενη συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση δεν κρίνεται ικανοποιητική, λαμβανομένης υπ' όψη της κατάστασης του οδικού δικτύου, ενώ ένα ακόμη σημαντικό ζήτημα αποτελεί και η μη επαρκής συνδεσιμότητα μεταξύ των οικιστικών περιοχών.

Η επιλογή των χωρικών προτύπων θα γίνει με γνώμονα την αυξημένη συνδεσιμότητα μεταξύ τόσο των οικιστικών περιοχών εντός του Δήμου όσο και με αστικές και προαστιακές περιοχές όμορων δήμων και του κέντρου της περιφέρειας.

K13. Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών

Οι καταστροφές είτε προέρχονται από ανθρωπογενείς είτε από φυσικούς κινδύνους αποτελούν ένα σύνθετο ζήτημα, ενώ η αποτελεσματική τους διαχείριση επηρεάζεται από πληθώρα διαφορετικών παραγόντων. Για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων, καταρτίζονται αντίστοιχα σχέδια και στρατηγικές. Το περιεχόμενο αυτών περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα για τη μείωση των επιπτώσεων μελλοντικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή καταστροφών και την παροχή βοήθειας σε πληθυσμούς που βρίσκονται σε ανάγκη λόγω φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Ο Δήμος Δωδώνης ήδη επηρεάζεται από την κλιματική αλλαγή, με τα σημαντικότερα ζητήματα που αντιμετωπίζει να είναι η διάβρωση του εδάφους, η ερημοποίηση της γης και οι πλημμύρες. Σημειώνεται ότι ήδη υπήρξε μετακίνηση του πληθυσμού ορισμένων οικισμών που χαρακτηρίστηκαν ως κατολισθαίνοντες. Τα επόμενα χρόνια, με την ένταση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής αναμένεται, να ενισχυθεί η συχνότητα εμφάνισης και η σφοδρότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων, έχοντας ως αποτέλεσμα σημαντικότερες επιπτώσεις στους ανθρώπους και στο περιβάλλον που αυτοί δραστηριοποιούνται.

Σύμφωνα με τα παραπάνω και συνυπολογίζοντας τις δυνατότητες εφαρμογής χωρικών ρυθμίσεων στο πλαίσιο εκπόνησης της παρούσας μελέτης ΤΠΣ, θα αξιολογηθεί το κατά πόσο το επιλεγέν χωρικό πρότυπο θα συμβάλει στο μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών.

K14. Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προτεινόμενου σχεδίου εντός του καθορισμένου χρονικού ορίζοντα

Αξιολογείται ο βαθμός αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του εκάστοτε σεναρίου με χρονικό ορίζοντα το έτος-στόχο της παρούσας μελέτης. Με τον όρο αποδοτικότητα χαρακτηρίζεται η ιδιότητα ή η ικανότητα απόδοσης προσδοκώμενου αποτελέσματος, με αναφορά σε διάφορους τομείς προκειμένου να μετρηθεί το παραγόμενο έργο, ενώ ως αποτελεσματικότητα (efficiency) ορίζεται ο λόγος ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος που επιδιώκεται προς το κόστος που απαιτείται για να επιτευχθεί το αποτέλεσμα αυτό (UNESCO, 1972; Sickles, 2019). Ειδική πτυχή στην αξιολόγηση της παρούσας μελέτης αποτελεί ο βαθμός εφαρμοσιμότητας ή αλλιώς επιτυχούς εφαρμογής του σχεδιασμού στους δοθέντες χρόνους, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη α) τις χρονοβόρες διαδικασίες του πολεοδομικού σχεδιασμού, β) την απουσία κατάλληλων εργαλείων εφαρμογής και γ) την αναρμοδιότητα της συγκεκριμένης μελέτης (ΤΠΣ) να παρέμβει σε συγκεκριμένα ζητήματα.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

A.10.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ – ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

Στην παρούσα ενότητα αξιολογούνται τα επιλεγμένα κριτήρια και οι δείκτες που καθορίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα και βαθμολογούνται για κάθε σενάριο ξεχωριστά, με σκοπό την επιλογή εκείνου του σεναρίου που αφενός είναι ρεαλιστικό και εφικτό και αφετέρου δημιουργεί προοπτικές ανάπτυξης και εξέλιξης για την περιοχή μελέτης με ορίζοντα το έτος-στόχο (15ετία).

Σενάριο τάσεων

Το σενάριο τάσεων, αφορά στην ανάπτυξη με τη διατήρηση των υφιστάμενων εξελίξεων και την υλοποίηση του υπάρχοντος σχεδιασμού. Με βάση αυτή την παραδοχή, στο πλαίσιο αξιολόγησης των σεναρίων με βάση τα κριτήρια και τους δείκτες που καθορίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα, σημειώνεται ότι η πλειονότητα των κριτηρίων είχε θετικό πρόσημο σε αυτό το σενάριο.

Αναφορικά με το πρώτο κριτήριο **“Κ1. Εναρμόνιση με κατευθύνσεις υπερκείμενου σχεδιασμού / προγραμματισμού”**, σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του σεναρίου τάσεων αυτό αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Σε αυτό το σενάριο επιλέγεται η διατήρηση των προβλέψεων του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ Σελλών (ΦΕΚ 343/20-7-2009), το οποίο κατά την εκπόνησή του έλαβε υπόψη του τις κατευθύνσεις του υπερκείμενου σχεδιασμού (ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Ηπείρου – έγκριση με υπ’ αριθμ. 25301/2003 υπουργική απόφαση, ΦΕΚ 1451/Β). Οπότε, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, κρίθηκε ότι το κριτήριο Κ1 ικανοποιείται.

Το κριτήριο **“Κ2. Συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε με αρνητικό πρόσημο. Λαμβάνοντας υπόψη την επιλογή του σεναρίου αυτού για διατήρηση των τάσεων που επικρατούν κατά την υφιστάμενη κατάσταση, θεωρήθηκε ότι ο πληθυσμός του δήμου θα συνεχίσει να μειώνεται καθώς δεν θα υπάρξει κάποια ουσιαστική λήψη μέτρων για την ανάσχεση αυτής της πληθυσμιακής συρρίκνωσης.

Το κριτήριο **“Κ3. Προώθηση οικονομικής ανάπτυξης με τη δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης και την αύξηση της απασχόλησης”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου αυτού για διατήρηση των τάσεων που επικρατούν κατά την υφιστάμενη κατάσταση και στη συνέχιση της αναπτυξιακής διαδικασίας, όπως αυτή καθορίζεται σήμερα τόσο από ενδογενείς όσο και εξωγενείς παράγοντες, Συνεπώς θεωρήθηκε ότι η διάρθρωση της απασχόλησης κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στον Δήμο θα παραμείνει παρόμοια.

Το κριτήριο **“Κ4. Επαναπροσδιορισμός και ενίσχυση του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, θεωρήθηκε ότι δεν έχει κάποια επίδραση. Η επιλογή του σεναρίου τάσεων εστιάζει στην διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης και άρα

1ο ΣΤΑΔΙΟ**ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ**

στην διατήρηση του ρόλου του δήμου με έδρα την Αγία Κυριακή καθώς και διατήρηση της δυναμικής των οικισμών σε σύγκριση με τον όμορο Δήμο Ιωαννίνων.

Το κριτήριο **“Κ5. Επίλυση συγκρούσεων χρήσεων γης και ασυμβατοτήτων”**, όπως και το κριτήριο Κ4 στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, θεωρήθηκε ότι δεν έχει κάποια επίδραση. Στα πλαίσια του σεναρίου τάσεων επιλέγεται η διατήρηση των προβλέψεων του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ Σελλών (ΦΕΚ 343/20-7-2009) καθώς και η διατήρηση των ρυθμίσεων της ΖΟΕ Δωδώνης και της ζώνης Α προστασίας Αρχαιολογικού χώρου Δωδώνης.

Το κριτήριο **“Κ6. Διασφάλιση επάρκειας κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και προσβασιμότητας”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στο ότι, στον Δήμο Δωδώνης, εντοπίζονται ορισμένοι κοινόχρηστοι χώροι και χώροι κοινωφελών λειτουργιών και συνυπολογίζοντας ότι το σενάριο τάσεων προωθεί την διατήρηση των προβλέψεων του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ Σελλών (ΦΕΚ 343/20-7-2009), σημειώνεται ότι με την υλοποίηση του θα υπάρξει σχετική επάρκεια τέτοιων χώρων.

Το κριτήριο **“Κ7. Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου και της αιεφόρου χρήσης των φυσικών πόρων”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου αυτού για προστασία των ορεινών όγκων, με απαγόρευση χρήσεων γης και δραστηριοτήτων που δεν συνάδουν με τη φυσιογνωμία της περιοχής και ενδέχεται να επιδράσουν αρνητικά στο φυσικό περιβάλλον, αλλά και με την διατήρηση ζωνών προστασίας της ΖΟΕ Δωδώνης.

Το κριτήριο **“Κ8. Προστασία, ανάδειξη της γεωργικής γης”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην παραδοχή ότι ο Δήμος θα διατηρήσει τον αγροτικό του χαρακτήρα και στο ότι η γεωργική γη θα συνεχίσει να αξιοποιείται όπως γινόταν μέχρι και σήμερα.

Το κριτήριο **“Κ9. Ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ιστορίας του Δήμου”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στο γεγονός ότι εντός του δήμου εντοπίζονται πολυάριθμα στοιχεία πολιτιστικού αποθέματος, με σημαντικότερο τον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης (ΦΕΚ 913 Β’/09.12.1994) καθώς και στην ύπαρξη κτιρίων με ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Ακόμη, συνυπολογίστηκε ότι το σενάριο τάσεων διατηρεί της προβλέψεις της ΖΟΕ Δωδώνης καθώς και τις ρυθμίσεις της Ζώνης προστασίας Α του αρχαιολογικού χώρου Δωδώνης.

Το κριτήριο **“Κ10. Επίλυση προβλημάτων θεσμικού καθεστώτος δόμησης των οικιστικών περιοχών”**, αξιολογήθηκε ιδιαίτερα θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στο ότι η μελέτη ΤΠΣ θα αντιμετωπιστεί συνολικά και ολοκληρωμένα το θεσμικό καθεστώς στο σύνολο του δήμου, επιλύοντας το ασαφές καθεστώς δόμησης που εντοπίζεται στους οικισμούς προ του ’23 και στους μη οριοθετημένους οικισμούς.

1ο ΣΤΑΔΙΟ**ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ**

Το κριτήριο **“Κ11. Εκσυγχρονισμός και εξασφάλιση τεχνικών - περιβαλλοντικών υποδομών”**, αξιολογήθηκε θετικά. Στα πλαίσια του σεναρίου τάσεων προβλέπεται η προώθηση του εκσυγχρονισμού και της επέκτασης των δικτύων τεχνικών υποδομών όπως προτείνεται και από τα τεχνικά προγράμματα του δήμου.

Το κριτήριο **“Κ12. Ενίσχυση και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, θεωρήθηκε ότι δεν έχει κάποια επίδραση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι διατηρείται η υφιστάμενη κατάσταση δεν αναμένεται να υπάρξουν ενέργειες προώθησης της βιώσιμης κινητικότητας.

Το κριτήριο **“Κ13. Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε αρνητικά. Το σενάριο τάσεων επιλέγει την προώθηση των προβλέψεων του θεσμοθετημένου σχεδιασμού, ο οποίος δεν αντιμετωπίζει ουσιαστικά το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής.

Το κριτήριο **“Κ14. Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προτεινόμενου σχεδίου εντός του καθορισμένου χρονικού ορίζοντα”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου για εναρμόνιση και ενσωμάτωση των προβλέψεων του υπερκείμενου σχεδιασμού.

Σενάριο ήπιας παρέμβασης

Το σενάριο ήπιας παρέμβασης, στοχεύει στη ρύθμιση της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης της εδαφικής έκτασης του Δήμου, τα οποία επιδιώκει να επιτύχει μέσα από παρεμβάσεις μέτριας έντασης, με τις οποίες πάντως ενδυναμώνονται περαιτέρω ορισμένες αναπτυξιακές παράμετροι. Με βάση αυτή την παραδοχή, στο πλαίσιο αξιολόγησης των σεναρίων με βάση τα κριτήρια και τους δείκτες που καθορίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα, σημειώνεται ότι όλα τα κριτήρια είχαν θετικό πρόσημο σε αυτό το σενάριο.

Αναφορικά με το πρώτο κριτήριο **“Κ1. Εναρμόνιση με κατευθύνσεις υπερκείμενου σχεδιασμού / προγραμματισμού”**, σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του σεναρίου ήπιας παρέμβασης, αυτό αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Σε αυτό το σενάριο επιλέχθηκε η εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Περιφέρειας Ηπείρου (2018) και των Περιφερειακών Επιχειρησιακών προγραμμάτων Ηπείρου (2014-2020, 2021-2027). Με βάση τα παραπάνω το κριτήριο Κ1 αναμένεται να έχει ιδιαίτερα σημαντική επίδραση σε αυτό το σενάριο.

Το κριτήριο **“Κ2. Συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Λαμβάνοντας υπόψη την κατεύθυνση του σεναρίου ήπιας παρέμβασης για ενσωμάτωση των κατευθύνσεων του υπερκείμενου σχεδιασμού αναμένεται η επίτευξη συγκράτησης αλλά και προσέλκυσης πληθυσμού.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Ουσιαστικά, η αξιολόγηση αυτή βασίστηκε στην επιδίωξη άμβλυσης της πληθυσμιακής συρρίκνωσης του δήμου και της προσέλκυσης πληθυσμού μέσα από την υλοποίηση αναπτυξιακών προβλέψεων του υπερκείμενου σχεδιασμού, που προωθείται σε αυτό το σενάριο.

Το κριτήριο **“Κ3. Προώθηση οικονομικής ανάπτυξης με τη δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης και την αύξηση της απασχόλησης”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Η βαθμολόγηση αυτή βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου για δημιουργία ισχυρής και ισορροπημένης παραγωγικής βάσης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του υπερκείμενου χωροταξικού σχεδιασμού/προγραμματισμού (Δημιουργία Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) στην περιοχή της Μεσούρας, - Ίδρυση μελισσοκομικού πάρκου κλπ.) και αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του δήμου.

Το κριτήριο **“Κ4. Επαναπροσδιορισμός και ενίσχυση του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Η βαθμολόγηση αυτή βασίστηκε στην επιλογή αυτού του σεναρίου για διερεύνηση της δυνατότητας επαναπροσδιορισμού και ενίσχυσης του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου (Επισκοπικό και Τύρια) και την ανάπτυξη μιας αμφίδρομης λειτουργικής εξάρτησης με την πόλη των Ιωαννίνων.

Το κριτήριο **“Κ5. Επίλυση συγκρούσεων χρήσεων γης και ασυμβατοτήτων”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Η βαθμολόγηση αυτή βασίστηκε στην επιλογή αυτού του σεναρίου για αναθεώρηση, κατά περίπτωση, των χρήσεων γης και των κανονιστικών ρυθμίσεων του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ Σελλών (ΦΕΚ 343/20-7-2009) και τη μερική τροποποίηση των ρυθμίσεων της ΖΟΕ, ενώ διατηρούνται οι ρυθμίσεις της ζώνης Α προστασίας Αρχαιολογικού χώρου Δωδώνης.

Το κριτήριο **“Κ6. Διασφάλιση επάρκειας κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και προσβασιμότητας”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στο ότι, σε αυτό το σενάριο δίνεται έμφαση στην εξασφάλιση κοινόχρηστων και κοινωφελών λειτουργιών με γνώμονα την επαρκή εξυπηρέτηση του πληθυσμού των όλων των οικιστικών περιοχών του δήμου.

Το κριτήριο **“Κ7. Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου και της αειφόρου χρήσης των φυσικών πόρων”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου αυτού για προστασία των ορεινών όγκων, με την απαγόρευση χρήσεων γης και δραστηριοτήτων που δεν συνάδουν με τη φυσιογνωμία της περιοχής και ενδέχεται να επιδράσουν αρνητικά στο φυσικό περιβάλλον.

1ο ΣΤΑΔΙΟ**ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ**

Το κριτήριο **“Κ8. Προστασία, ανάδειξη της γεωργικής γης”**, αξιολογήθηκε ιδιαίτερα θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην παραδοχή, ότι στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να υπάρξει έτσι ώστε ο εξωαστικός χώρος να συγκροτηθεί ως παραγωγικός χώρος για τη διατήρηση της πρωτογενούς παραγωγής.

Το κριτήριο **“Κ9. Ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ιστορίας του Δήμου”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στο γεγονός ότι σε αυτό το σενάριο επιλέγεται η προστασία των διαθέσιμων φυσικών και πολιτιστικών πόρων, ως αυτοτελείς αξίες και παράλληλα, προωθείται η ένταξή τους στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Το κριτήριο **“Κ10. Επίλυση προβλημάτων θεσμικού καθεστώτος δόμησης των οικιστικών περιοχών”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στο ότι η μελέτη ΤΠΣ θα αντιμετωπιστεί συνολικά και ολοκληρωμένα το θεσμικό καθεστώς στο σύνολο του δήμου, επιλύοντας το ασαφές καθεστώς δόμησης που εντοπίζεται στους οικισμούς προ του '23 και στους μη οριοθετημένους οικισμούς.

Το κριτήριο **“Κ11. Εκσυγχρονισμός και εξασφάλιση τεχνικών - περιβαλλοντικών υποδομών”**, αξιολογήθηκε θετικά. Στα πλαίσια του σεναρίου ήπιας παρέμβασης προβλέπεται η προώθηση του εκσυγχρονισμού και της επέκτασης των δικτύων τεχνικών υποδομών όπως προτείνεται και από τα τεχνικά προγράμματα του δήμου.

Το κριτήριο **“Κ12. Ενίσχυση και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επικέντρωση του σεναρίου ήπιας παρέμβασης για ενίσχυση της συνδεσιμότητας μεταξύ των οικιστικών περιοχών εντός του δήμου και με αστικές και προαστιακές περιοχές όμορων δήμων και του κέντρου της περιφέρειας.

Το κριτήριο **“Κ13. Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε θετικά. Το σενάριο ήπιας παρέμβασης προσανατολίζεται στην εφαρμογή χωρικών ρυθμίσεων με στόχο τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών.

Το κριτήριο **“Κ14. Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προτεινόμενου σχεδίου εντός του καθορισμένου χρονικού ορίζοντα”**, αξιολογήθηκε θετικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επικέντρωση, του σεναρίου αυτού, σε μια ολοκληρωμένη διαδικασία επίτευξης της βιώσιμης ανάπτυξης με παρεμβάσεις ήπιας έντασης.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Σενάριο δυναμικής παρέμβασης

Το σενάριο δυναμικής παρέμβασης αποτελεί ένα έντονα παρεμβατικό σενάριο, που ενσωματώνει ορισμένες εντονότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις, που κατά περίπτωση απαιτούν ευρύτερες συμφωνίες και αποφάσεις σε επίπεδο ανώτερων βαθμίδων διοίκησης (π.χ. άλλο Υπουργείο). Με βάση αυτή την παραδοχή, στο πλαίσιο αξιολόγησης των σεναρίων με βάση τα κριτήρια και τους δείκτες που καθορίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα, σημειώνεται ότι η πλειονότητα των κριτηρίων είχε θετικό πρόσημο σε αυτό το σενάριο.

Στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης περιλαμβάνονται όλες οι παρεμβάσεις του σεναρίου ήπιας παρέμβασης και επιπλέον η Τροποποίηση των ρυθμίσεων που αφορούν τη ζώνη Α προστασίας του Αρχαιολογικού Χώρου και η διερεύνηση αναγκαιότητας οικιστικών επεκτάσεων στις λοιπές, πλην Σελλών, Δημοτικές Ενότητες. Η βαθμολόγηση των κριτηρίων και των δεικτών στα πλαίσια αυτού του σεναρίου είναι παρόμοια με την βαθμολόγηση των κριτηρίων στο σενάριο ήπιας παρέμβασης. Πιο συγκεκριμένα ισχύουν τα εξής:

Τα κριτήρια **“Κ1. Εναρμόνιση με κατευθύνσεις υπερκείμενου σχεδιασμού / προγραμματισμού”**, **“Κ4. Επαναπροσδιορισμός και ενίσχυση του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου”**, **“Κ5. Επίλυση συγκρούσεων χρήσεων γης και ασυμβατοτήτων”**, **“Κ6. Διασφάλιση επάρκειας κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και προσβασιμότητας”**, **“Κ10. Επίλυση προβλημάτων θεσμικού καθεστώτος δόμησης των οικιστικών περιοχών”**, **“Κ11. Εκσυγχρονισμός και εξασφάλιση τεχνικών - περιβαλλοντικών υποδομών”**, **“Κ12. Ενίσχυση και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας”** και **“Κ13. Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών”**, στα πλαίσια του σεναρίου δυναμικής παρέμβασης διατηρούν την ίδια βαθμολογία με το σενάριο ήπιας παρέμβασης, ενώ διαφοροποίηση στην βαθμολόγηση εμφανίζουν τα κριτήρια Κ2, Κ3, Κ7, Κ8, Κ9, και Κ14.

Το κριτήριο **“Κ2. Συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Ουσιαστικά, η αξιολόγηση αυτή βασίστηκε στην κατεύθυνση του σεναρίου δυναμικής παρέμβασης για συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού μέσω αξιοποίησης αναπτυξιακών δράσεων και εύρεσης προσιτής κατοικίας σε επεκτάσεις οικισμών πλησίον της πόλης των Ιωαννίνων.

Το κριτήριο **“Κ3. Προώθηση οικονομικής ανάπτυξης με τη δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης και την αύξηση της απασχόλησης”**, στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο. Η βαθμολόγηση αυτή βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου για αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων του δήμου μέσα από την τροποποίηση της ΖΟΕ Δωδώνης.

Το κριτήριο **“Κ7. Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου και της αιεφόρου χρήσης των φυσικών πόρων”**, αξιολογήθηκε

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

αρνητικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου αυτού για προστασία των ορεινών όγκων με επιλεγμένες χρήσεις για τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων που ενδέχεται να έχουν ήπια επιβάρυνση στο φυσικό περιβάλλον.

Το κριτήριο **“Κ8. Προστασία, ανάδειξη της γεωργικής γης”**, αξιολογήθηκε αρνητικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην παραδοχή, ότι στα πλαίσια αυτού του σεναρίου, γίνεται διερεύνηση αναγκαιότητας οικιστικών επεκτάσεων και άρα σε περίπτωση υλοποίησης τους πιθανή απώλεια γεωργικής γης.

Το κριτήριο **“Κ9. Ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ιστορίας του Δήμου”**, αξιολογήθηκε αρνητικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στο γεγονός ότι σε αυτό το σενάριο επιλέγεται η τροποποίηση των επιτρεπόμενων χρήσεων γης περιμετρικά του ορίου της ΖΟΕ και τροποποίηση της Ζώνη Α του αρχαιολογικού χώρου Δωδώνης.

Το κριτήριο **“Κ14. Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προτεινόμενου σχεδίου εντός του καθορισμένου χρονικού ορίζοντα”**, αξιολογήθηκε αρνητικά. Αυτή η αξιολόγηση βασίστηκε στην επιλογή του σεναρίου για τροποποίηση της ζώνη Α προστασίας του Αρχαιολογικού Χώρου Δωδώνης, η οποία εκφεύγει των δυνατοτήτων ρύθμισης μέσω του παρόντος ΤΠΣ, και απαιτεί αποφάσεις σε διαφορετικό φορέα λήψης αποφάσεων και διοίκησης.

Συγκεντρωτικά, στον Πίνακα Α.10.1, παρουσιάζεται η αξιολόγηση των κριτηρίων και των δεικτών που καθοριστήκαν παραπάνω καθώς και η βαθμολόγηση τους ανά εναλλακτικό σενάριο. Οι τιμές των κριτηρίων μπορούν να είναι θετικές, αρνητικές και μηδενικές, ανάλογα με το βαθμό επίδρασης του κάθε κριτηρίου στο εκάστοτε εναλλακτικό σενάριο. Ακόμη, οι τιμές παρουσιάζουν αριθμητική διαβάθμιση, με τις χαμηλότερες τιμές να καθορίζονται όταν η επίδραση των κριτηρίων στο αντίστοιχο σενάριο είναι χαμηλή και τις μεγαλύτερες τιμές όταν η επίδραση είναι υψηλότερη. Η διαβάθμιση των τιμών κυμαίνεται από 1 έως 3, ενώ το πρόσημο που έχουν μπροστά τους υποδηλώνει την θετική ή αρνητική επίδραση που έχει το κάθε κριτήριο στο ανάλογο σενάριο. Σημειώνεται ότι η τιμή μηδέν (0) εμφανίζεται όταν κάποιο κριτήριο ή δείκτης δεν επιδρά στο αντίστοιχο σενάριο.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Πίνακας Α. 10.1 Συγκριτική αξιολόγηση των εναλλακτικών σεναρίων

Κριτήρια	Σενάριο Τάσεων	Σενάριο ήπιας παρέμβασης	Σενάριο δυναμικής παρέμβασης
K1. Εναρμόνιση με κατευθύνσεις υπερκείμενου σχεδιασμού / προγραμματισμού	+1	+2	+2
K2. Συγκράτηση ή/και προσέλκυση πληθυσμού	-2	+2	+3
K3. Προώθηση οικονομικής ανάπτυξης με τη δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης και την αύξηση της απασχόλησης	+1	+2	+3
K4. Επαναπροσδιορισμός και ενίσχυση του ρόλου ορισμένων οικισμών του Δήμου	0	+2	+2
K5. Επίλυση συγκρούσεων χρήσεων γης και ασυμβατοτήτων	0	+2	+2
K6. Διασφάλιση επάρκειας κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και προσβασιμότητας	+1	+2	+2
K7. Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου και της αειφόρου χρήσης των φυσικών πόρων	+2	+2	-1
K8. Προστασία, ανάδειξη της γεωργικής γης	+2	+3	-2
K9. Ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ιστορίας του Δήμου	+2	+2	-1
K10. Επίλυση προβλημάτων θεσμικού καθεστώτος δόμησης των οικιστικών περιοχών	+2	+2	+2
K11. Εκσυγχρονισμός και εξασφάλιση τεχνικών - περιβαλλοντικών υποδομών	+1	+1	+1
K12. Ενίσχυση και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας	0	+2	+2
K13. Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών	-2	+2	+2
K14. Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προτεινόμενου σχεδίου εντός του καθορισμένου χρονικού ορίζοντα	+1	+2	-2
Σύνοψη	9	28	15

Πηγή: ίδια επεξεργασία

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

A.10.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΕ ΟΡΙΖΟΝΤΑ 5ΕΤΙΑΣ ΚΑΙ 15ΕΤΙΑΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα σενάρια εξέλιξης του πληθυσμού, μέσα από τα οποία θα επιλεγεί το προγραμματικό πληθυσμιακό μέγεθος για την περιοχή μελέτης για τον χρονικό ορίζοντα εφαρμογής. Σύμφωνα με τις Τεχνικές προδιαγραφές εκπόνησης μελετών Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων, οι βασικές υποθέσεις προγραμματικών μεγεθών μέσο-μακροπρόθεσμου χαρακτήρα θα έχουν προοπτική 5ετίας και 15ετίας. Ως εκ τούτου, ως έτος-στόχος στην παρούσα μελέτη ορίζεται το 2029 και το 2039, πέντε και δεκαπέντε έτη από σήμερα (2024).

Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εκτιμηθεί ο μελλοντικός πληθυσμός για τα έτη-στόχο, αναπτύχθηκαν εναλλακτικά σενάρια με βάση τη δυναμική του παρελθόντος τόσο της υπόψη περιοχής όσο και ευρύτερων χωρικών ενοτήτων στις οποίες ανήκει, ήτοι την Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων και την Περιφέρεια Ηπείρου. Οι προβολές των πληθυσμιακών μεγεθών είναι προεκτάσεις των δημογραφικών συνιστωσών, και αφορούν στον μόνιμο πληθυσμό στις απογραφικές περιόδους μεταξύ 2001-2021. Σημειώνεται ότι η διαφορετική δυναμική και ο χαρακτήρας των Δ.Ε. που συναποτελούν τον Δήμο, λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη στα σενάρια που εξετάζονται, έτσι ώστε να αποδίδονται κατά το δυνατόν πιο ρεαλιστικές προσεγγίσεις. Οι διαφοροποιήσεις στα πληθυσμιακά μεγέθη που προκύπτουν αντανακλώνται στο είδος, στο εύρος και στον βαθμό απόδοσης των παρεμβάσεων που θα προωθηθούν και θα αφορούν σε συγκεκριμένους αναπτυξιακούς παράγοντες / μεταβλητές, όπως αυτές προσδιορίστηκαν σε προηγούμενες ενότητες.

Πιο ειδικά, εξετάζονται τέσσερα σενάρια πληθυσμιακών προβολών, με βάση τα δημογραφικά δεδομένα που καταγράφηκαν κατά τις τελευταίες απογραφικές περιόδους ανά δεκαετία και ανά εικοσαετία. Ο **Πληθυσμός Βάσης**, υπολογίστηκε με βάση τις προδιαγραφές για την Αναθεώρηση των Πολεοδομικών Σταθεροτύπων που έχουν εγκριθεί με την υπ' αρ. 10788/05.03.2004 (Δ' 285) απόφαση της Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και έγκριση νέων Πολεοδομικών Προτύπων, προς εναρμόνιση με τις διατάξεις του ν. 4447/2016 (Α' 241), σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4447/2016 (ΦΕΚ 200 Δ'/1.4.2024).

Η Σχέση που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του Πληθυσμού Βάσης (ΠλΒ) είναι η εξής: $[ΠλΒ = ΠΠλ\ τελευταιας\ απογραφης + γεννησεις - θανατοι]$ στο χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει από το έτος της τελευταίας απογραφής μέχρι και το έτος έναρξης της εκπόνησης της μελέτης]. Σημειώνεται ότι τα διαθέσιμα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ για τις γεννήσεις και τους Θανάτους φτάνουν έως και το έτος 2022. Για τον υπολογισμό αυτών των στοιχείων για τα έτη 2023 και 2024, έγινε εκτίμηση των μεγεθών με βάση των Μέσο ετήσιο Ρυθμό Μεταβολής των γεννήσεων και των Θανάτων της τελευταίας πενταετίας (2017-2022).

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Σενάριο 1^ο

Για την κατάρτιση του 1^{ου} σεναρίου γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. και του Δήμου θα ακολουθήσει την τάση που διαμορφώθηκε την τελευταία «απογραφική» εικοσαετία (ΕΛΣΤΑΤ, 2001-2021). Ειδικότερα, καταρτίζονται δύο διαφορετικά υποσενάρια, το 1α και 1β που ακολουθούν τις τάσεις εξέλιξης της κάθε Δ.Ε. του Δήμου Δωδώνης. Στο πλαίσιο του 1α υποσεναρίου θεωρείται ότι θα συνεχίσουν να ισχύουν και να δρουν οι παράγοντες που συνέβαλλαν στη μεταβολή του πληθυσμού κατά την 10ετία αναφοράς, στο επίπεδο της Δ.Ε., ενώ στο 1β υποσενάριο θεωρείται ότι θα συνεχίσουν να ισχύουν και να δρουν οι παράγοντες που συνέβαλλαν στη μεταβολή του πληθυσμού κατά την 20ετία αναφοράς. Σημειώνεται ότι σε διάστημα 20 ετών είναι δυνατόν να εξομαλυνθούν πιθανά φαινόμενα ραγδαίας μεταβολής του πληθυσμού, τα οποία απορρέουν από ειδικές καταστάσεις, οι οποίες είναι παροδικές, ή δεν επικρατούν με την ίδια ένταση.

Στο υποσενάριο 1α πραγματοποιείται η προβολή των πληθυσμιακών μεγεθών σύμφωνα με το ΜΕΡΜ της δεκαετίας 2011-2021 της κάθε Δημοτικής Ενότητας, με στόχο να ληφθεί υπόψη η διαφορετική δυναμική της κάθε περιοχής στο βάθος της αναφερόμενης δεκαετίας. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο πληθυσμός και των τεσσάρων Δημοτικών Ενοτήτων παρουσιάζει μείωση. Πιο συγκεκριμένα, ο πληθυσμός της Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου παρουσίασε μείωση με Μέσο Ετήσιο Ρυθμό Μεταβολής (ΜΕΡΜ) ίσο με 0,0326, της Δ.Ε. Δωδώνης με 0,0350, της Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου με 0,0234 και της Δ.Ε. Σελλών με 0,0238. Εφαρμόζοντας τους συγκεκριμένους ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039 προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 5.734 κατοίκους και 4.273 κατοίκους αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι για το έτος στόχο 2039, εφαρμόζοντας το ΜΕΡΜ της δεκαετίας 2011 - 2021, ο πληθυσμός του Δ. Δωδώνης εκτιμάται ότι θα είναι σχεδόν υποδιπλάσιος από τον αντίστοιχο πληθυσμό της απογραφής του 2011, όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.10.2. Με βάση αυτό το σενάριο, οι Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου και Δωδώνης παρουσιάζουν ιδιαίτερα υψηλή μείωση πληθυσμού με το ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2039 να ανέρχεται σε 39,20% και 44,40% αντίστοιχα. Οι Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και Σελλών παρουσιάζουν και αυτές σημαντική μείωση, αλλά μικρότερη σε σχέση με τις άλλες δύο Δ.Ε., με ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2039 να ανέρχεται σε 29,95% και 30,30% αντίστοιχα.

Για το έτος στόχο 2029, εφαρμόζοντας το ΜΕΡΜ της δεκαετίας 2011 -2021, ο πληθυσμός του Δ. Δωδώνης και πάλι θα παρουσιάσει μείωση, με την διαφορά ότι αυτή θα είναι αισθητά μικρότερη σε σχέση με την αντίστοιχη για το έτος 2039. Με βάση αυτό το σενάριο, οι Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου και Δωδώνης παρουσιάζουν υψηλή μείωση πληθυσμού με το ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2029 να ανέρχεται σε 15,28% και 16,32% αντίστοιχα. Οι Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και Σελλών παρουσιάζουν και αυτές

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

σημαντική μείωση, αλλά μικρότερη σε σχέση με τις άλλες δύο Δ.Ε., με ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2029 να ανέρχεται σε 11,19% και 11,34% αντίστοιχα.

Πίνακας Α. 10.2 Σενάριο 1α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 1α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2011 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2011	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	4.566	3.277	3.072	-0,0326	2.602	1.868	-15,28%	-39,20%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.338	937	844	-0,0350	707	495	-16,32%	-41,40%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.405	1.897	1.771	-0,0234	1.573	1.241	-11,19%	-29,95%
Δ.Ε. Σελλών	1.384	1.088	961	-0,0238	852	670	-11,34%	-30,30%
Δήμος Δωδώνης	9.693	7.199	6.650		5.734	4.273	-13,77%	-35,74%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Στο υποσενάριο 1β πραγματοποιείται η προβολή των πληθυσμιακών μεγεθών σύμφωνα με το ΜΕΡΜ της εικοσαετίας 2001-2021 της κάθε Δημοτικής Ενότητας, με στόχο να ληφθεί υπόψη η διαφορετική δυναμική της κάθε περιοχής στο βάθος της αναφερόμενης εικοσαετίας. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο πληθυσμός και των τεσσάρων Δημοτικών Ενοτήτων παρουσιάζει μείωση. Πιο συγκεκριμένα, ο πληθυσμός της Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου παρουσίασε μείωση με Μέσο Ετήσιο Ρυθμό Μεταβολής (ΜΕΡΜ) ίσο με 0,0503, της Δ.Ε. Δωδώνης με 0,0255, της Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου με 0,0224 και της Δ.Ε. Σελλών με 0,0250. Εφαρμόζοντας τους συγκεκριμένους ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039 προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 5.544 κατοίκους και 3.909 κατοίκους αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι για το έτος στόχο 2039, εφαρμόζοντας το ΜΕΡΜ της εικοσαετίας 2001 - 2021, ο πληθυσμός του Δ. Δωδώνης εκτιμάται ότι θα είναι σχεδόν τρεις φορές μικρότερος από τον αντίστοιχο πληθυσμό της απογραφής του 2001, όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.10.3 . Με βάση αυτό το σενάριο, οι Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου και Δωδώνης παρουσιάζουν ιδιαίτερα υψηλή μείωση πληθυσμού με το ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2039 να ανέρχεται σε 53,86% και 32,11% αντίστοιχα. Οι Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και Σελλών παρουσιάζουν και αυτές σημαντική μείωση, αλλά μικρότερη σε σχέση με τις άλλες δύο Δ.Ε., με ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2039 να ανέρχεται σε 28,80% και 31,64% αντίστοιχα.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Για το έτος στόχο 2029, εφαρμόζοντας το ΜΕΡΜ της εικοσαετίας 2001 -2021, ο πληθυσμός του Δ. Δωδώνης και πάλι θα παρουσιάσει μείωση, με την διαφορά ότι αυτή θα είναι αισθητά μικρότερη σε σχέση με την αντίστοιχη για το έτος 2039. Με βάση αυτό το σενάριο, οι Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου και Δωδώνης παρουσιάζουν υψηλή μείωση πληθυσμού με το ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2029 να ανέρχεται σε 22,73% και 12,11% αντίστοιχα. Οι Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και Σελλών παρουσιάζουν και αυτές σημαντική μείωση, αλλά μικρότερη σε σχέση με τις άλλες δύο Δ.Ε., με ποσοστό μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και τους έτους στόχο 2029 να ανέρχεται σε 10,70% και 11,91% αντίστοιχα.

Πίνακας Α. 10.3 Σενάριο 1β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 1β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2001 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2001	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	5.488	3.277	3.072	-0,0503	2.373	1.417	-22,73%	-53,86%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.213	937	844	-0,0255	742	573	-12,11%	-32,11%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.379	1.897	1.771	-0,0224	1.581	1.261	-10,70%	-28,80%
Δ.Ε. Σελλών	1.402	1.088	961	-0,0250	847	657	-11,91%	-31,64%
Δήμος Δωδώνης	10.482	7.199	6.650		5.544	3.909	-16,63%	-41,22%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Πρόκειται για ένα αρκετά ρεαλιστικό σενάριο στο οποίο ενυπάρχει η συνέχιση της ραγδαίας πληθυσμιακής μείωσης, που παρατηρήθηκε και κατά την απογραφική δεκαετία 2011-2021 (-25,73%).

Σενάριο 2^ο

Για την κατάρτιση του 2^{ου} σεναρίου γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. και του Δήμου θα ακολουθήσει την τάση που διαμορφώθηκε την τελευταία «απογραφική» εικοσαετία (ΕΛΣΤΑΤ, 2001-2021). Ειδικότερα, καταρτίζονται δύο διαφορετικά υποσενάρια, το 2α που αφορά την τάση εξέλιξης του Δήμου για την απογραφική δεκαετία 2011-2021 ως ενιαίο σύνολο και το 2β που αφορά την τάση εξέλιξης του Δήμου ως ενιαίο σύνολο για την απογραφική εικοσαετία 2001-2011. Σημειώνεται ότι σε διάστημα 20 ετών είναι δυνατόν να εξομαλυνθούν πιθανά φαινόμενα ραγδαίας μεταβολής του πληθυσμού, τα οποία απορρέουν από ειδικές καταστάσεις, οι οποίες είναι παροδικές, ή δεν επικρατούν με την ίδια ένταση.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Στο σενάριο 2α γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. θα ακολουθήσει τον συνολικό ρυθμό εξέλιξης του Δήμου της δεκαετίας 2011-2021. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο πληθυσμός του Δήμου Δωδώνης παρουσίασε μείωση πληθυσμού με ΜΕΡΜ ίσο με -0,0293. Η εφαρμογή αυτού του ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης της κάθε Δ.Ε. οδηγεί (Πίνακας Α.10.4) και πάλι σε μείωση του πληθυσμού του Δήμου και των επιμέρους Δ.Ε. για τα έτη 2029 και 2039, με ποσοστό -13,82% και 35,99%.

Εφαρμόζοντας το συγκεκριμένο ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039, προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 5.729 κατοίκους και 4.255 κατοίκους αντίστοιχα. Για το έτος 2029 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.647 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 727 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.526 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 828 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών. Αντίστοιχα για το έτος 2039 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 1.966 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 540 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.134 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 615 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών.

Πίνακας Α. 10.4 Σενάριο 2α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 2α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2011 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2011	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	4.566	3.277	3.072		2.647	1.966	-13,82%	-35,99%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.338	937	844		727	540	-13,82%	-35,99%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.405	1.897	1.771		1.526	1.134	-13,82%	-35,99%
Δ.Ε. Σελλών	1.384	1.088	961		828	615	-13,82%	-35,99%
Δήμος Δωδώνης	9.693	7.199	6.648	-0,0293	5.729	4.255	-13,82%	-35,99%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Στο σενάριο 2β γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. θα ακολουθήσει τον συνολικό ρυθμό εξέλιξης του Δήμου της εικοσαετίας 2001-2021. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο πληθυσμός του Δήμου Δωδώνης παρουσίασε μείωση πληθυσμού με ΜΕΡΜ ίσο με -0,0369. Η εφαρμογή αυτού του ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης της κάθε Δ.Ε. οδηγεί (Πίνακας Α.10.5) και πάλι σε μείωση του πληθυσμού του Δήμου και των επιμέρους Δ.Ε. για τα έτη 2029 και 2039, με ποσοστό -17,13% και 43,08%. Ο συνολικός πληθυσμός που προκύπτει για τον Δήμο δεν διαφοροποιείται σημαντικά σε σχέση με το σενάριο 2α για το έτος στόχο 2029 (5.509 κάτοικοι έναντι 5.729 κάτοικοι), παρουσιάζοντας παρόμοια μείωση

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

(-13,82% στο σενάριο 2α και -17,13% στο σενάριο 2β). Αντίθετα, για το έτος 2039 η μείωση του πληθυσμού είναι αρκετά υψηλότερη σε σχέση με αυτή του σεναρίου 2α.

Εφαρμόζοντας το συγκεκριμένο ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039, προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 5.509 κατοίκους και 3.784 κατοίκους αντίστοιχα. Για το έτος 2029 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.546 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 699 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.468 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 796 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών. Αντίστοιχα για το έτος 2039 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 1.748 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 480 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.008 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 547 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών.

Πίνακας Α. 10.5 Σενάριο 2β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 2β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2001 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2001	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	5.488	3.277	3.072		2.546	1.748	-17,13%	-43,08%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.213	937	844		699	480	-17,13%	-43,08%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.379	1.897	1.771		1.468	1.008	-17,13%	-43,08%
Δ.Ε. Σελλών	1.402	1.088	961		796	547	-17,13%	-43,08%
Δήμος Δωδώνης	10.482	7.199	6.648	-0,0369	5.509	3.784	-17,13%	-43,08%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Πρόκειται για ένα αρκετά ρεαλιστικό σενάριο στο οποίο ενυπάρχει η συνέχιση της ραγδαίας πληθυσμιακής μείωσης, που παρατηρήθηκε και κατά την απογραφική δεκαετία 2011-2021 (-25,73%).

Σενάριο 3^ο

Το σενάριο 3, το οποίο επιμερίζεται σε 2 υποσενάρια 3α και 3β αφορά, επίσης, σε αρνητικές τάσεις εξέλιξης του πληθυσμού με δύο σχετικά διαφορετικούς ρυθμούς, ακολουθώντας την πορεία των ευρύτερων χωρικών ενοτήτων όπου εντάσσεται η περιοχή μελέτης. Ειδικότερα, για την κατάρτιση του 3^{ου} σεναρίου γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. και του Δήμου θα ακολουθήσει την τάση που διαμορφώθηκε την τελευταία «απογραφική» εικοσαετία (ΕΛΣΤΑΤ, 2001-2021) στην Π.Ε. Ιωαννίνων.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Στο σενάριο 3α γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. του Δήμου θα ακολουθήσει την τάση που διαμορφώθηκε την απογραφική δεκαετία 2011-2021, σύμφωνα με τις απογραφές της ΕΛΣΤΑΤ, του πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων με τον ΜΕΡΜ να είναι -0,0048. Εφαρμόζοντας αυτόν τον ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039, προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 6.491 κατοίκους και 6.100 κατοίκους αντίστοιχα. Για το έτος 2029 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.999 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 824 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.729 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 939 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών. Αντίστοιχα για το έτος 2039 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.818 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 775 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.625 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 882 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών.

Η συνολική μεταβολή μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και του έτους στόχο 2039 (Πίνακας Α.10.6) για τον Δήμο, βάσει του συγκεκριμένου υποσεναρίου, ανέρχεται σε -8,25%, ενώ συνολική μεταβολή μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και του έτους στόχο 2029 για την ανέρχεται σε -2,36%.

Πίνακας Α. 10.6 Σενάριο 3α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 3α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2011 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2011	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	4.566	3.277	3.072		2.999	2.818	-2,36%	-8,25%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.338	937	844		824	775	-2,36%	-8,25%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.405	1.897	1.771		1.729	1.625	-2,36%	-8,25%
Δ.Ε. Σελλών	1.384	1.088	961		939	882	-2,36%	-8,25%
Π.Ε. Ιωαννίνων	167.901	160.054	157.081	-0,0048				
Δήμος Δωδώνης	9.693	7.199	6.648		6.491	6.100	-2,36%	-8,25%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Στο σενάριο 3β γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. του Δήμου θα ακολουθήσει την τάση που διαμορφώθηκε την απογραφική εικοσαετία 2001-2021, σύμφωνα με τις απογραφές της ΕΛΣΤΑΤ, του πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων με τον ΜΕΡΜ να είναι -0,0006. Η διαφοροποίηση του υποσεναρίου 3β από το σενάριο 3α έγκειται στο γεγονός ότι στο διάστημα 20 ετών είναι δυνατόν να εξομαλυνθούν

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

πιθανά φαινόμενα ραγδαίας μεταβολής του πληθυσμού, τα οποία απορρέουν από ειδικές καταστάσεις, οι οποίες είναι παροδικές, ή δεν επικρατούν με την ίδια ένταση.

Εφαρμόζοντας τον παραπάνω ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039, προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 6.628 κατοίκους και 6.588 κατοίκους αντίστοιχα. Για το έτος 2029 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 3.062 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 842 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.766 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 959 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών. Αντίστοιχα για το έτος 2039 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 3.044 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 937 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.755 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 953 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών.

Η συνολική μεταβολή μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και του έτους στόχο 2039 (Πίνακας Α.10.7) για τον Δήμο, βάσει του συγκεκριμένου υποσεναρίου, ανέρχεται σε -0,90%, ενώ η συνολική μεταβολή μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και του έτους στόχο 2029 ανέρχεται σε -0,30%.

Πίνακας Α. 10.7 Σενάριο 3β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 3β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2001 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2001	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	5.488	3.277	3.072		3.062	3.044	-0,30%	-0,90%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.213	937	844		842	837	-0,30%	-0,90%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.379	1.897	1.771		1.766	1.755	-0,30%	-0,90%
Δ.Ε. Σελλών	1.402	1.088	961		959	953	-0,30%	-0,90%
Π.Ε. Ιωαννίνων	161.027	160.054		- 0,0006				
Δήμος Δωδώνης	10.482	7.199	6.648		6.628	6.588	-0,30%	-0,90%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Πρόκειται για ένα σενάριο, στο οποίο υπάρχει σημαντική συγκράτηση και διατήρηση του πληθυσμού. Συνολικά, είναι ένα ιδιαίτερα αισιόδοξο και μη ρεαλιστικό σενάριο, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η πληθυσμιακή μείωση της περιόδου 2011-2021 για τον Δήμο Δωδώνης ήταν της τάξης του -25,73%.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Σενάριο 4^ο

Για την κατάρτιση του 4^{ου} σεναρίου γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. και του Δήμου θα ακολουθήσει την τάση που διαμορφώθηκε την απογραφική εικοσαετία 2001-2021, σύμφωνα με τις απογραφές της ΕΛΣΤΑΤ, του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου. Ειδικότερα, καταρτίζονται δύο διαφορετικά υποσενάρια, το 4α και 4β που ακολουθούν τις τάσεις εξέλιξης του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου. Στο πλαίσιο του 4α υποσεναρίου θεωρείται ότι θα συνεχίσουν να ισχύουν και να δρουν οι παράγοντες που συνέβαλλαν στη μεταβολή του πληθυσμού κατά την 10ετία αναφοράς, στο επίπεδο της Περιφέρειας, ενώ στο 4β υποσενάριο θεωρείται ότι θα συνεχίσουν να ισχύουν και να δρουν οι παράγοντες που συνέβαλλαν στη μεταβολή του πληθυσμού κατά την 20ετία αναφοράς. Σημειώνεται ότι σε διάστημα 20 ετών είναι δυνατόν να εξομαλυνθούν πιθανά φαινόμενα ραγδαίας μεταβολής του πληθυσμού, τα οποία απορρέουν από ειδικές καταστάσεις, οι οποίες είναι παροδικές, ή δεν επικρατούν με την ίδια ένταση.

Στο σενάριο 4α γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. θα ακολουθήσει τον συνολικό ρυθμό εξέλιξης της Περιφέρειας της δεκαετίας 2011-2021. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο πληθυσμός του Δήμου Δωδώνης παρουσίασε μείωση πληθυσμού με ΜΕΡΜ ίσο με -0,0053. Η εφαρμογή αυτού του ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης της κάθε Δ.Ε. οδηγεί (Πίνακας Α.10.8) σε μικρή μείωση του πληθυσμού του Δήμου και των επιμέρους Δ.Ε. για τα έτη 2029 και 2039, με ποσοστό -2,60% και -7,61%.

Εφαρμόζοντας το συγκεκριμένο ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039, προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 6.475 κατοίκους και 6.142 κατοίκους αντίστοιχα. Για το έτος 2029 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.992 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 822 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.725 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 936 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών. Αντίστοιχα για το έτος 2039 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.838 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 780 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.636 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 888 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Πίνακας Α. 10.8 Σενάριο 4α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 4α για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για το έτος 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2011 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2011	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	4.566	3.277	3.072		2.992	2.838	-2,60%	-7,61%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.338	937	844		822	780	-2,60%	-7,61%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.405	1.897	1.771		1.725	1.636	-2,60%	-7,61%
Δ.Ε. Σελλών	1.384	1.088	961		936	888	-2,60%	-7,61%
Περιφέρεια Ηπείρου	336.856	319.543	306.370	-0,0053				
Δήμος Δωδώνης	9.693	7.199	6.648		6.475	6.142	-2,60%	-7,61%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Στο σενάριο 4β γίνεται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός των επιμέρους Δ.Ε. θα ακολουθήσει τον συνολικό ρυθμό εξέλιξης της Περιφέρειας της εικοσαετίας 2001-2021. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο πληθυσμός του Δήμου Δωδώνης παρουσίασε παρόμοια μείωση πληθυσμού με την προηγούμενη δεκαετία, με ΜΕΡΜ ίσο με -0,0051. Η εφαρμογή αυτού του ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης της κάθε Δ.Ε. οδηγεί (Πίνακας Α.10.9) σε μικρή μείωση του πληθυσμού του Δήμου και των επιμέρους Δ.Ε. για τα έτη 2029 και 2039, με ποσοστό -2,54% και -7,42%.

Εφαρμόζοντας το συγκεκριμένο ΜΕΡΜ στον πληθυσμό βάσης των τεσσάρων Δ.Ε. και με ορίζοντα τα έτη 2029 και 2039, προκύπτει ότι η εκτίμηση του πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης είναι ίση με 6.480 κατοίκους και 6.155 κατοίκους αντίστοιχα. Για το έτος 2029 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.994 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 823 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.726 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 937 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών. Αντίστοιχα για το έτος 2039 ο συνολικός πληθυσμός του δήμου επιμερίζεται σε 2.844 κατ. για την Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, 782 κατ. για την Δ.Ε. Δωδώνης, 1.640 κατ. για την Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου και 890 κατ. για την Δ.Ε. Σελλών.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Πίνακας Α. 10.9 Σενάριο 4β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για τα έτη 2029 και 2039

Σενάριο 4β για την εξέλιξη πληθυσμού της περιοχής μελέτης για το έτος 2029 και 2039								
	Πληθυσμός ΕΛ.ΣΤΑΤ		Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ 2011 - 2021	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ - 2029	Μεταβολή ΠΛΒ - 2039
	2001	2021						
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	5.488	3.277	3.072		2.994	2.844	-2,54%	-7,42%
Δ.Ε. Δωδώνης	1.213	937	844		823	782	-2,54%	-7,42%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	2.379	1.897	1.771		1.726	1.640	-2,54%	-7,42%
Δ.Ε. Σελλών	1.402	1.088	961		937	890	-2,54%	-7,42%
Περιφέρεια Ηπείρου	336.392	319.543	306.370	-0,0051				
Δήμος Δωδώνης	10.482	7.199	6.648		6.480	6.155	-2,54%	-7,42%

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Πρόκειται για ένα σενάριο, στο οποίο υπάρχει μια σχετική συγκράτηση και διατήρηση του πληθυσμού. Συνολικά, αποτελεί ένα ιδιαίτερα αισιόδοξο σενάριο, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η πληθυσμιακή μείωση της περιόδου 2011-2021 για τον Δήμο Δωδώνης ήταν της τάξης του -25,73%.

Στον Πίνακα Α.10.10 συγκεντρώνονται τα αποτελέσματα των εξεταζόμενων εναλλακτικών σεναρίων, με την παρουσίαση α) των εκτιμήσεων πληθυσμού για τον Δήμο Δωδώνης και τις επιμέρους Δ.Ε. για το έτη-στόχο 2029 και 2039 και β) της μεταβολής μεταξύ του πληθυσμού Βάσης και αντίστοιχων ετών στόχο. Στο Διάγραμμα Α.10.1 απεικονίζονται σχηματικά αυτά τα αποτελέσματα.

Πίνακας Α. 10.10 Συγκριτική παρουσίαση σεναρίων πληθυσμιακής εξέλιξης για τον Δήμο Δωδώνης

	Πληθυσμός ΕΛΣΤΑΤ 2021	Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ-2029	Μεταβολή ΠΛΒ-2039
Σενάριο 1α							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0326	2.602	1.868	-15,28%	-39,20%
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844	-0,0350	707	495	-16,32%	-41,40%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771	-0,0234	1.573	1.241	-11,19%	-29,95%
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961	-0,0238	852	670	-11,34%	-30,30%
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		5.734	4.273	-13,77%	-35,74%
Σενάριο 1β							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0503	2.373	1.417	-22,73%	-53,86%

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

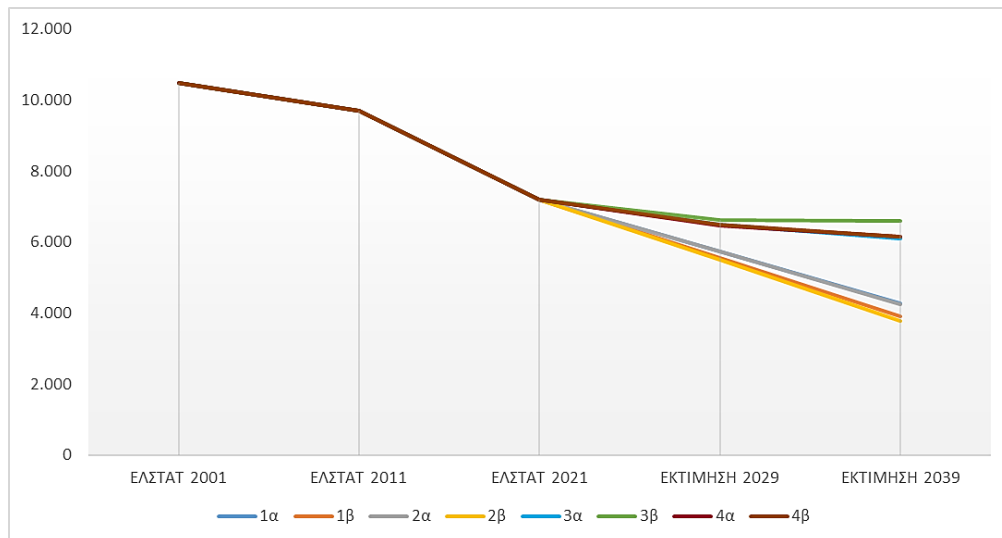
	Πληθυσμός ΕΛΣΤΑΤ 2021	Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ-2029	Μεταβολή ΠΛΒ-2039
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844	-0,0255	742	573	-12,11%	-32,11%
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771	-0,0224	1.581	1.261	-10,70%	-28,80%
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961	-0,0250	847	657	-11,91%	-31,64%
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		5.544	3.909	-16,63%	-41,22%
Σενάριο 2α							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0293	2.647	1.966	-13,82%	-35,99%
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844		727	540		
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771		1.526	1.134		
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961		828	615		
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		5.729	4.255		
Σενάριο 2β							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0369	2.546	1.748	-17,13%	-43,08%
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844		699	480		
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771		1.468	1.008		
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961		796	547		
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		5.509	3.784		
Σενάριο 3α							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0048	2.999	2.818	-2,36%	-8,25%
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844		824	775		
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771		1.729	1.625		
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961		939	882		
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		6.491	6.100		
Σενάριο 3β							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0006	3.062	3.044	-0,30%	-0,90%
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844		842	837		
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771		1.766	1.755		
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961		959	953		
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		6.628	6.588		
Σενάριο 4α							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0053	2.992	2.838	-2,60%	-7,61%
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844		822	780		
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771		1.725	1.636		
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961		936	888		
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		6.475	6.142		
Σενάριο 4β							
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	3.277	3.072	-0,0051	2.994	2.844	-2,54%	-7,42%

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

	Πληθυσμός ΕΛΣΤΑΤ 2021	Πληθυσμός Βάσης	ΜΕΡΜ	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039	Μεταβολή ΠΛΒ-2029	Μεταβολή ΠΛΒ-2039
Δ.Ε. Δωδώνης	937	844		823	782		
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.897	1.771		1.726	1.640		
Δ.Ε. Σελλών	1.088	961		937	890		
Δήμος Δωδώνης	7.199	6.650		6.480	6.155		

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα Α. 10.1 Συγκριτική παρουσίαση σεναρίων πληθυσμιακής εξέλιξης για τον Δήμο Δωδώνης

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ & ίδια επεξεργασία

Λαμβάνοντας υπόψη τα απογραφικά δεδομένα, της ΕΛΣΤΑΤ, των ετών 2001, 2011 και 2021, συμπεραίνεται η τάση μείωσης που διατηρούσε ο πληθυσμός του Δήμου τις προηγούμενες δεκαετίες. Συγκεκριμένα, ο πληθυσμός του Δήμου Δωδώνης παρουσιάζει συνεχή μείωση την τελευταία 20ετία. Την περίοδο 2001-2011 η πληθυσμιακή μείωση του δήμου ήταν της τάξης του -7,53%, ενώ για την περίοδο 2011-2021 η μείωση αυτή σχεδόν τριπλασιάστηκε (-25,73%). Σημειώνεται ότι πληθυσμιακή μείωση κατέγραψε και η Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων, την τελευταία εικοσαετία, αν και η μείωση αυτή ήταν μικρότερη από την αντίστοιχη του Δήμου. Πιο συγκεκριμένα, την περίοδο 2001-2011 η Π.Ε Ιωαννίνων σημείωσε οριακή πληθυσμιακή μείωση της τάξης του -0,60%, ενώ την τελευταία απογραφική δεκαετία (2011-2021) η πληθυσμιακή μεταβολής της ήταν της τάξης του -4,67%.

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Η πληθυσμιακή εξέλιξη είναι αποτέλεσμα της φυσικής μείωσης του πληθυσμού, συνυπολογίζοντας τις μεταβλητές των γεννήσεων και των θανάτων καθώς και την καθαρή μετανάστευση (εισερχόμενοι και εξερχόμενοι μετανάστες). Επομένως, για την επιλογή του επικρατέστερου σεναρίου προβολής των πληθυσμιακών μεγεθών, πρέπει να συνεκτιμηθούν οι γενικότερες τάσεις σταθεροποίησης και μείωσης του πληθυσμού, σε συνθήκες κρίσης που εντείνουν τη μετανάστευση, τις τάσεις υπογεννητικότητας κλπ. Συνολικά πάντως, με βάση τις εκτιμώμενες τάσεις όπως αποτυπώθηκαν στα σενάρια που προηγήθηκαν και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιοχής που αποσκοπεί να προσεγγίσει το παρόν Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο, συμπεραίνεται ότι είναι αναμενόμενη η περαιτέρω μείωση του πληθυσμού του Δήμου Δωδώνης, με ρυθμούς σημαντικά μεγαλύτερους, σε ορισμένα σενάρια, από αυτούς των προηγούμενων ετών. Από το Διάγραμμα Α.10.1 προκύπτουν δύο δέσμες πληθυσμιακών μεγεθών που θα αξιολογηθούν περαιτέρω στη συνέχεια, σε συνδυασμό με τα εναλλακτικά σενάρια χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης:

Α. Μικρή μείωση πληθυσμού - σταθεροποίηση

Κοινό χαρακτηριστικό της 1^{ης} κατηγορίας σεναρίων, όπου ανήκουν τα σενάρια 3α, 3β και 4α και 4β, αποτελεί η τάση σταθεροποίησης του πληθυσμού, καθώς προβλέπεται μικρή μείωση του πληθυσμού του Δήμου για τα έτη στόχο. Πιο συγκεκριμένα, για το έτος στόχο 2029, προβλέπεται οριακή μείωση και τάση σταθεροποίησης του πληθυσμού, φτάνοντας σε ένα συνολικό πληθυσμό μεταξύ των 6.300 και 6.800 κατοίκων. Αντίστοιχα, για το έτος στόχο 2039, προβλέπεται μικρή μείωση και τάση σταθεροποίησης του πληθυσμού, φτάνοντας σε ένα συνολικό πληθυσμό μεταξύ των 5.900 και 6.800 κατοίκων.

Πίνακας Α. 10.11 Εκτίμηση πληθυσμιακής εξέλιξης του Δήμου Δωδώνης για τα έτη στόχο 2029 και 2039

1 ^η Δέσμη	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	2.900 - 3.100	2.800 – 3.100
Δ.Ε. Δωδώνης	800 - 900	700 – 900
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.700 - 1.800	1.600 – 1.800
Δ.Ε. Σελλών	900 - 1.000	800 – 1.000
Δήμος Δωδώνης	6.300 – 6.800	5.900 – 6.800

Πηγή: ιδία επεξεργασία

Β. Υψηλή μείωση πληθυσμού

Κοινό χαρακτηριστικό της 2^{ης} κατηγορίας σεναρίων, όπου ανήκουν τα σενάρια 1α και 1β, 2α και 2β, αποτελεί η τάση σημαντικής μείωσης του πληθυσμού, καθώς προβλέπεται ιδιαίτερη υψηλή μείωση του πληθυσμού του Δήμου για τα έτη στόχο. Πιο συγκεκριμένα, για το έτος στόχο 2029, προβλέπεται πληθυσμιακή μείωση, φτάνοντας σε ένα συνολικό πληθυσμό μεταξύ των 5.000 και 6.000 κατοίκων. Αντίστοιχα για το έτος στόχο 2039, προβλέπεται

1ο ΣΤΑΔΙΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

σημαντικά υψηλότερη πληθυσμιακή μείωση, φτάνοντας σε ένα συνολικό πληθυσμό μεταξύ των 3.300 και 4.600 κατοίκων.

Πίνακας Α. 10.12 Εκτίμηση πληθυσμιακής εξέλιξης του Δήμου Δωδώνης για τα έτη στόχο 2029 και 2039

2^η Δέσμη	Εκτίμηση πληθυσμού 2029	Εκτίμηση πληθυσμού 2039
Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου	2.300 - 2.700	1.400 – 2.000
Δ.Ε. Δωδώνης	600 - 800	400 – 600
Δ.Ε. Λάκκας Σουλίου	1.400 - 1.600	1.000 – 1.300
Δ.Ε. Σελλών	700 - 900	500 - 700
Δήμος Δωδώνης	5.000 – 6.000	3.300 – 4.600

Πηγή: ιδία επεξεργασία